

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/22-01/08

URBROJ: 65-22-07

Zagreb, 30. lipnja 2022.

P.Z.E. br. 255

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 30. lipnja 2022. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministricu poljoprivrede mr. sc. Mariju Vučković i državne tajnike Šimu Mršića, Zdravka Tušeka i Tugomira Majdaka.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-01/54
URBROJ: 50301-05/31-22-13

Zagreb, 30. lipnja 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njejoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministricu poljoprivrede mr. sc. Mariju Vučković i državne tajnike Šimu Mršića, Zdravka Tušeka i Tugomira Majdaka.

PREDSJEDNIK
3
mr. sc. Andrej Plenković
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O HIGIJENI HRANE I
MIKROBIOLOŠKIM KRITERIJIMA ZA HRANU**

Zagreb, lipanj 2022.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O HIGIJENI HRANE I MIKROBIOLOŠKIM KRITERIJIMA ZA HRANU

I. OPĆE ODREDBE

Predmet zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju nadležna tijela i zadaće nadležnih tijela, obveze subjekata u poslovanju s hranom, službene kontrole te se propisuju upravne mjere i prekršajne odredbe.

Veza s propisima Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom osigurava provedba sljedećih akata Europske unije:

- Uredbe (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane (SL L 139, 30.4.2004.), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2021/382 od 3. ožujka 2021. o izmjeni prilogâ Uredbi (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o higijeni hrane u pogledu upravljanja alergenima u hrani, preraspodjele hrane i kulture sigurnosti hrane (Tekst značajan za EGP) (SL L 74, 4.3.2021.); (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 852/2004)
- Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL L 139, 30.4.2004.), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) 2021/1756 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2021. o izmjeni Uredbe (EU) 2017/625 u pogledu službenih kontrola životinja i proizvoda životinjskog podrijetla koji se izvoze iz trećih zemalja u Uniju kako bi se osiguralo poštovanje zabrane određenih primjena antimikrobnih sredstava i Uredbe (EZ) br. 853/2004 u pogledu izravne opskrbe mesom peradi i dvojezubaca (Tekst značajan za EGP) (SL L 357, 8.10.2021.); (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 853/2004)
- Uredbe Komisije (EZ) br. 2073/2005 od 15. studenoga 2005. o mikrobiološkim kriterijima za hranu (Tekst značajan za EGP) (SL L 338, 22.12.2005.), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2020/205 od 14. veljače 2020. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2073/2005 u vezi sa salmonelom u mesu gmazova (Tekst značajan za EGP) (SL L 43, 17.2.2020.); (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 2073/2005)
- Uredbe Komisije (EZ) br. 2074/2005 od 5. prosinca 2005. o utvrđivanju provedbenih mjera za određene proizvode na temelju Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća i za organizaciju službenih kontrola na temelju Uredbe (EZ) br. 854/2004 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, odstupanju od Uredbe (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća i o izmjeni uredbi (EZ) br. 853/2004 i (EZ) br. 854/2004 (Tekst značajan za EGP) (SL L 338, 22.12.2005.), kako je posljednji put izmijenjena Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/1139 od 3. srpnja 2019. o izmjeni Uredbe (EZ) br.

- 2074/2005 u pogledu službenih kontrola hrane životinjskog podrijetla u odnosu na zahtjeve koji se odnose na informacije o prehrambenom lancu i proizvode ribarstva te upućivanje na priznate metode testiranja za morske biotoksine i metode ispitivanja za sirovo mlijeko i toplinski obrađeno kravlje mlijeko (Tekst značajan za EGP) (SL L 180, 4.7.2019.); (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 2074/2005)
- Uredbe Komisije (EU) br. 210/2013 od 11. ožujka 2013. o odobravanju objekata za proizvodnju klica u skladu s Uredbom (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća (Tekst značajan za EGP) (SL L 68, 12.3.2013.); (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 210/2013)
 - Uredbe Komisije (EZ) br. 37/2005 od 12. siječnja 2005. o praćenju temperatura u prijevoznim sredstvima i prostorima za skladištenje i čuvanje brzo smrznute hrane namijenjene prehrani ljudi (Tekst značajan za EGP) (SL L 10, 13. 1. 2005); (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 37/2005)
 - Uredbe Komisije (EU) 2017/2158 od 20. studenog 2017. o uspostavi mjera za ublažavanje učinaka i razina referentnih vrijednosti radi smanjenja prisutnosti akrilamida u hrani (Tekst značajan za EGP) (SL L 304, 21.11.2017.); (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 2017/2158)
 - Uredbe Komisije (EZ) br. 37/2010 od 22. prosinca 2009. o farmakološki djelatnim tvarima i njihovoj klasifikaciji u odnosu na najveće dopuštene količine rezidua u hrani životinjskog podrijetla (Tekst značajan za EGP) (SL L 15, 20.1.2010.), kako je posljednji put izmijenjena Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2021/621 od 15. travnja 2021. o izmjeni Uredbe (EU) br. 37/2010 radi klasifikacije tvari imidaklopid u pogledu najveće dopuštene količine rezidua u hrani životinjskog podrijetla (Tekst značajan za EGP) (SL L 131, 16.4.2021.); (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 37/2010)
 - Uredbe Komisije (EZ) br. 124/2009 od 10. veljače 2009. o određivanju najviših dopuštenih količina kokcidiostatika ili histomonostatika u hrani koji su posljedica neizbježnog prenošenja tih tvari u neciljnu hranu za životinje (Tekst značajan za EGP) (SL L 40, 11.2.2009.), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2020/499 od 3. travnja 2020. o ispravku određenih jezičnih verzija Uredbe (EZ) br. 124/2009 o određivanju najviših dopuštenih količina kokcidiostatika ili histomonostatika u hrani koji su posljedica neizbježnog prenošenja tih tvari u neciljnu hranu za životinje (Tekst značajan za EGP) (SL L 109, 7.4.2020.); (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 124/2009)
 - Uredbe (EZ) br. 1760/2000 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. srpnja 2000. o uvođenju sustava označavanja i registracije životinja vrste goveda, označavanju govedeg mesa i proizvoda od govedeg mesa i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 820/97 (SL L 204, 11.8.2000.), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o prenosivim bolestima životinja te o izmjeni i stavljanju izvan snage određenih akata u području zdravlja životinja („Zakon o zdravlju životinja”) (Tekst značajan za EGP) (SL L 84, 31.3.2016.); (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1760/2000), u dijelu koji se odnosi na obvezni sustav označavanja govedeg mesa i proizvoda od govedeg mesa

- Uredbe (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o kontroli salmonele i drugih određenih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom (SL L 325, 12.12.2003.), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o prenosivim bolestima životinja te o izmjeni i stavljanju izvan snage određenih akata u području zdravlja životinja („Zakon o zdravlju životinja”) (Tekst značajan za EGP) (SL L 84, 31.3.2016.).

(2) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2008/97/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o izmjeni Direktive 96/22/EZ o zabrani korištenja nekih tvari s hormonskim ili tireostatskim djelovanjem i beta-agonista u uzgoju domaćih životinja (Tekst značajan za EGP) (SL L 318, 28.11.2008.).

Pojmovi

Članak 3.

(1) Pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi definirani u uredbama iz članka 2. ovoga Zakona, Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002.); (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 178/2002), Uredbi (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredbama (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredbama Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredbama (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (Tekst značajan za EGP) (SL L 95, 7.4.2017.); (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2017/625) i zakona o provedbi navedenih uredbi.

(2) U smislu ovoga Zakona ostali pojmovi imaju sljedeće značenje:

1) analiza trendova – je praćenje rezultata analiza uzoraka ispitanih na kriterije sigurnosti i higijene hrane u procesu proizvodnje. Analiza trendova može ukazivati na razvoj trenda prema nezadovoljavajućim rezultatima (razvoj negativnog trenda) i razvoj prema zadovoljavajućim rezultatima (razvoj pozitivnog trenda)

2) HACCP (eng. Hazard Analysis Critical Control Point) – je sustav kontrole koji omogućava identifikaciju, procjenu i uspostavu kontrole nad kemijskim, fizikalnim i biološkim opasnostima u hrani koje su važne za sigurnost hrane u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane

3) rezidue – ostaci tvari s farmakološkim djelovanjem, ostaci njihovih metabolita i drugih tvari koje mogu zaostati u životinjskim tkivima, organima i/ili proizvodima i kao takvi mogu biti štetni za zdravlje ljudi

4) subjekt – svaka fizička ili pravna osoba koja je odgovorna za životinje, između ostalog u ograničenom razdoblju, izuzev držatelja kućnih ljubimaca i veterinaru

5) subjekti koji proizvode hranu podložnu nastajanju akrilamida u hrani – subjekti koji proizvode i stavljaju na tržište kategorije hrane navedene u Uredbi (EU) br. 2017/2158

6) validacija – je postupak ili studija dokazivanja je li metoda ili proces prihvatljiv za njegovu namjenu

7) verifikacija – je provjera pregledom i razmatranjem objektivnih dokaza funkcioniraju li uspostavljene validirane metode, procedure, ispitivanja i drugi postupci u skladu sa specifikacijom metode ili postupaka utvrđenih tijekom validacije.

II. NADLEŽNA TIJELA

Podjela nadležnosti

Članak 4.

Nadležna tijela za provedbu ovoga Zakona, uredbi iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona su ministarstvo nadležno za poljoprivredu, ministarstvo nadležno za zdravstvo i Državni inspektorat sukladno podjeli nadležnosti za provedbu službenih kontrola iz propisa o službenim kontrolama i podjeli nadležnosti politika sigurnosti hrane iz propisa kojim su uređene politike sigurnosti hrane.

Izravno stavljanje hrane na tržište

Članak 5.

U skladu s člankom 1. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 852/2004 ministar nadležan za poljoprivredu, uz prethodnu suglasnost glavnog državnog inspektora, donosi pravilnik o nacionalnim pravilima izravne opskrbe krajnjeg potrošača malim količinama primarnih proizvoda proizvedenih na vlastitom gospodarstvu subjekta u poslovanju s hranom ili izravne opskrbe krajnjeg potrošača primarnim proizvodima proizvedenih na vlastitom gospodarstvu subjekta u poslovanju s hranom putem lokalnog objekta u maloprodaji.

Vodiči za dobru praksu

Članak 6.

(1) U skladu s člankom 7. Uredbe (EZ) br. 852/2004 ministarstvo nadležno za poljoprivredu i ministarstvo nadležno za zdravstvo, svako u svom djelokrugu, potiču izradu nacionalnih vodiča za dobru higijensku praksu i primjenu načela HACCP sustava u skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 852/2004.

(2) Ministarstvo nadležno za poljoprivredu u suradnji s ministarstvom nadležnim za zdravstvo i Državnim inspektoratom, procjenjuje nacionalne vodiče sektora prehrambene industrije iz stavka 1. ovoga članka i ostale vodiče prema članku 8. stavku 3. Uredbe (EZ) br. 852/2004.

(3) Vodiče iz stavka 1. ovoga članka je potrebno redovito usklađivati s propisima o hrani i novim spoznajama o rizicima u hrani ili okolišu.

(4) Nadležna tijela iz članka 4. ovoga Zakona mogu za potrebe revizije zatražiti izmjenu ili usklađivanje pozitivno ocijenjenih vodiča od subjekata u poslovanju s hranom ili njihovih udruženja, koja su iste izradila.

(5) Izmjena i usklađivanje pozitivno ocijenjenog vodiča može se pokrenuti i na zahtjev udruženja subjekata u poslovanju s hranom.

(6) Revidirani vodiči iz stavaka 4. i 5. ovoga članka moraju se ponovo procijeniti u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.

(7) Vodiči Unije usvojeni u skladu s člankom 9. Uredbe 852/2004 mogu se primjenjivati na sektor na koji se odnose i ne zahtijevaju dodatno odobrenje od strane nadležnog tijela iz stavka 2. ovoga članka.

(8) U skladu s člankom 8. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 852/2004 ministarstvo nadležno za poljoprivredu nacionalne vodiče koji udovoljavaju zahtjevima iz članka 8. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 852/2004 dostavlja Europskoj komisiji.

(9) Ministar nadležan za poljoprivredu donosi odluku o procijenjenom vodiču iz stavka 2. ovoga članka.

Nacionalne mjere

Članak 7.

(1) Ministarstvo nadležno za poljoprivredu obavještava Europsku komisiju i ostale države članice o namjeri donošenja propisa iz ovoga članka.

(2) U skladu s člankom 13. stavkom 6. Uredbe (EZ) br. 852/2004 i članka 10. stavka 6. Uredbe (EZ) br. 853/2004 ministarstvo nadležno za poljoprivredu dostavlja mišljenje Europskoj komisiji.

(3) U skladu s člankom 13. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 852/2004, ministar nadležan za poljoprivredu, uz prethodnu suglasnost glavnog državnog inspektora, donosi pravilnik o nacionalnim mjerama za prilagodbu zahtjevima iz Priloga II. Uredbe (EZ) br. 852/2004.

(4) U skladu s člankom 10. stavcima 3. i 8. Uredbe (EZ) br. 853/2004 ministar nadležan za poljoprivredu, uz prethodnu suglasnost glavnog državnog inspektora, donosi pravilnik o nacionalnim mjerama za prilagodbu zahtjevima iz Priloga III. Uredbe (EZ) br. 853/2004.

(5) Proizvođačima hrane s tradicionalnim obilježjima dopušta se odstupanje od zahtjeva iz članka 7. Uredbe (EZ) br. 2074/2005, a vrste i opseg odstupanja pravilnikom propisuje ministar nadležan za poljoprivredu uz prethodnu suglasnost glavnog državnog inspektora.

Dodatni zahtjevi označavanja i posebna pravila o higijeni hrane životinjskog podrijetla

Članak 8.

(1) Hrana životinjskog podrijetla koja potječe iz odobrenih objekata označava se oznakom zdravstvene ispravnosti ili identifikacijskom oznakom u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 853/2004.

(2) Ministarstvo nadležno za poljoprivredu po službenoj dužnosti donosi rješenje o klasifikaciji proizvodnih područja živih školjkaša.

(3) Protiv rješenja ministarstva nadležnog za poljoprivredu iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(4) Ministar nadležan za poljoprivredu odlukom donosi godišnji plan praćenja kakvoće mora i školjkaša na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje živih školjkaša kojim su uređeni način uzorkovanja, geografski raspored točaka uzorkovanja te učestalost uzorkovanja koja osigurava reprezentativnost rezultata analiza za određeno klasificirano proizvodno područje ili područje za ponovno polaganje.

(5) Sredstva za troškove laboratorijskih pretraga za provedbu plana iz stavka 4. ovoga članka osigurana su u državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu 060 Ministarstvo poljoprivrede.

(6) Ministar nadležan za poljoprivredu uz prethodnu suglasnost glavnog državnog inspektora pravilnikom propisuje dodatne zahtjeve označavanja hrane životinjskog podrijetla, posebna pravila o higijeni hrane životinjskog podrijetla i posebna pravila o mikrobiološkoj klasifikaciji i posebnim pravilima higijene živih školjkaša na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje.

III. OBVEZE SUBJEKATA U POSLOVANJU S HRANOM

Uspostava i provedba postupaka temeljenih na načelima HACCP sustava

Članak 9.

(1) U skladu s člankom 5. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 852/2004 subjekti u poslovanju s hranom dužni su uspostaviti, provoditi i održavati sustave i postupke temeljene na načelima HACCP sustava iz članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 852/2004 te u skladu s pravilnikom iz stavka 9. ovoga članka.

(2) Za subjekte u poslovanju s hranom koji su sustav i postupke temeljene na načelima HACCP sustava uspostavili i provode ga u cijelosti u skladu s pozitivno ocijenjenim vodičima iz članka 7. Uredbe (EZ) br. 852/2004 ili u skladu s pozitivno ocijenjenim vodičima Europske komisije objavljenim u Službenom listu Europske unije smatrat će se da imaju uspostavljen sustav i postupke temeljene na načelima HACCP sustava iz članka 5. Uredbe (EZ) br. 852/2004.

(3) U skladu s člankom 5. stavkom 4. točkom a) Uredbe (EZ) br. 852/2004 subjekti u poslovanju s hranom osiguravaju Državnom inspektoratu dokaze o udovoljavanju odredbama članka 5. Uredbe (EZ) br. 852/2004 na način na koji od njih to traži Državni inspektorat.

(4) U skladu s Uredbom (EU) 2017/2158 subjekti koji proizvode i/ili stavljaju na tržište hranu podložnu nastajanju akrilamida u hrani, dužni su:

- provoditi mjere za ublažavanje učinaka u svrhu smanjenja razina akrilamida u skladu s člankom 2. Uredbe (EU) 2017/2158 i te mjere uvrstiti u postupke temeljene na načelima sustava HACCP
- voditi evidenciju primijenjenih mjera za ublažavanje učinaka u skladu s člankom 4. Uredbe (EU) 2017/2158.

(5) Subjekti u poslovanju s hranom navedeni u članku 2. stavku 1. i članku 2. stavku 3. Uredbe (EU) 2017/2158 koji proizvode hranu podložnu nastajanju akrilamida u hrani moraju provoditi uzorkovanje svake grupe proizvoda sukladno Prilogu III. Uredbe (EU) 2017/2158.

(6) Subjekti iz stavka 5. ovoga članka dužni su uspostaviti i provoditi češća uzorkovanja i analize za proizvode koji imaju potencijal da premašuju referentne vrijednosti.

(7) Analizu na sadržaj akrilamida treba provesti laboratorij koji zadovoljava kriterije propisane Prilogom III. Uredbe (EU) 2017/2158.

(8) Ukoliko se kroz uzorkovanje i analizu utvrde odstupanja, subjekti iz stavka 4. ovoga članka dužni su provesti mjere za ublažavanje učinaka propisane Prilozima I., II. i III. Uredbe (EU) 2017/2158 te ponoviti analize kako bi se utvrdilo jesu li uspostavljene mjere učinkovite, o čemu subjekt mora voditi zapise.

(9) Detaljna pravila načina uspostave sustava i postupaka temeljenih na načelima HACCP sustava pravilnikom propisuje ministar nadležan za poljoprivredu, uz prethodnu suglasnost glavnog državnog inspektora.

Ispitivanje prema mikrobiološkim kriterijima i provedba plana i programa

Članak 10.

(1) Odredbe članka 3. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 dužni su provoditi subjekti u poslovanju s hranom koji proizvode hranu s rokom trajnosti od pet ili više dana, osim ako ih Prilog I. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 isključuje od te obveze.

(2) U skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 subjekt u poslovanju s hranom koji proizvodi i priprema hranu iz Priloga I. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 obavezan je izraditi i redovito provoditi plan uzorkovanja gotove hrane i briseva površina radi validacije i verifikacije svojih proizvodnih postupaka.

(3) Subjekt u poslovanju s hranom mora nadležnom tijelu dostavljati analitička izvješća o ukupnom broju uzoraka i broju uzoraka pozitivnih na salmonelu koje su subjekti u poslovanju s hranom uzeli u skladu s člankom 5. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 u okviru Priloga I., Poglavlja 2. točaka 2.1.3., 2.1.4. i 2.1.5.

(4) Subjekt u poslovanju s hranom mora nadležnom tijelu dostavljati analitička izvješća o ukupnom broju uzoraka i broju uzoraka s više od 1 000 cfu/g bakterije *Campylobacter* koje su subjekti u poslovanju hranom uzeli u skladu s člankom 5. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 u okviru Priloga I., Poglavlja 2. točke 2.1.9.

(5) Podaci iz stavaka 3. i 4. ovoga članka dostavljaju se u skladu s postupkom opisanim u godišnjem planu praćenja hrane životinjskog podrijetla.

(6) U skladu s člankom 4. i 5. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 glavni državni inspektor odlukom donosi plan monitoringa kojim su uređeni način uzorkovanja i analitičke metode analize hrane.

(7) Ako subjekt u poslovanju s hranom želi koristiti mogućnost iz članka 5. stavka 5. Uredbe (EZ) br. 2073/2005, zahtjev za korištenje tih metoda podnosi ministarstvu nadležnom za poljoprivredu, koje o zahtjevu odlučuje rješenjem.

(8) Protiv rješenja ministarstva nadležnog za poljoprivredu iz stavka 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(9) Ministar nadležan za poljoprivredu, uz prethodnu suglasnost glavnog državnog inspektora, odlukom donosi godišnji plan praćenja hrane životinjskog podrijetla koji uključuje patogene mikroorganizme u hrani životinjskog podrijetla, njihove metabolite i toksine koji nisu obuhvaćeni Uredbom (EZ) br. 2073/2005, a koji mogu predstavljati rizik za zdravlje ljudi prilikom stavljanja na tržište.

(10) Subjekti u poslovanju s hranom koji proizvode i/ili stavljaju na tržište gotovu hranu dužni su osigurati udovoljavanje mikrobiološkim kriterijima propisanim pravilnikom iz stavka 17. ovoga članka te u svrhu dokazivanja ispunjavanja propisanih kriterija izraditi i redovito provoditi planove uzorkovanja i analize.

(11) Godišnjim planom iz stavka 9. ovoga članka propisuju se i dodatni parametri pretraživanja hrane životinjskog podrijetla koji mogu predstavljati rizik za zdravlje ljudi prilikom stavljanja na tržište, način uzorkovanja, dostavu uzoraka i analitičke metode analize hrane životinjskog podrijetla.

(12) Ministar nadležan za poljoprivredu, odlukom donosi nacionalne programe kontrole salmonela i drugih određenih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom.

(13) Subjekt i subjekt u poslovanju s hranom dužan je poštivati pravila i osigurati provedbu mjera navedenih u programima iz stavka 12. ovoga članka.

(14) Sredstva za troškove laboratorijskih pretraga za provedbu plana iz stavka 9. ovoga članka osigurana su u državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu 060 Ministarstvo poljoprivrede.

(15) Sredstva za troškove laboratorijskih pretraga iz područja službenih kontrola za provedbu programa iz stavka 12. ovoga članka osigurana su u državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu 060 Ministarstvo poljoprivrede.

(16) Iznimno od stavka 15. ovoga članka, ministar nadležan za poljoprivredu može donijeti odluku kojom se određeni troškovi laboratorijskih pretraga koji nisu iz područja službenih kontrola za provedbu programa iz stavka 12. ovoga članka, podmiruju iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske osiguranih u okviru razdjela 060, proračunske glave 06005 Ministarstvo poljoprivrede.

(17) Ministar nadležan za poljoprivredu, uz prethodnu suglasnost glavnog državnog inspektora, pravilnikom propisuje učestalost uzorkovanja za stavljanje na tržište hrane životinjskog podrijetla prilagođenu prirodi i obimu poslovanja s hranom te propisuje mikrobiološke kriterije za sigurnosti hrane i kriterije higijene procesa proizvodnje za gotovu hranu.

Registracija i odobravanje objekata

Članak 11.

(1) Subjekt u poslovanju s hranom obavezan je registrirati svaki objekt, odnosno osigurati odobravanje svih objekata za koje se to zahtijeva, a u kojem se obavlja djelatnost u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade i distribucije hrane, a u skladu s člankom 6. Uredbe (EZ) br. 852/2004, člankom 4. stavcima 1. i 3. Uredbe (EZ) br. 853/2004, člankom 2. Uredbe (EU) br. 210/2013 i u skladu s propisom koji uređuje službene kontrole hrane.

(2) Subjekt u poslovanju s hranom ne može započeti obavljati djelatnost u objektu koji podliježe odobravanju bez prethodnog utvrđivanja udovoljavanja uvjetima propisanim propisima o hrani.

(3) Subjekt u poslovanju s hranom u odobrenom objektu može biti svaka fizička ili pravna osoba koja je upisana u Upisnik poljoprivrednika odnosno sudski ili obrtni registar.

(4) Udovoljavanje uvjetima iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje stručno povjerenstvo u skladu s postupkom navedenim u propisu kojim se uređuju službene kontrole hrane i u skladu s pravilnikom koji donosi ministar nadležan za poljoprivredu temeljem propisa koji uređuje službene kontrole hrane.

(5) U skladu s člankom 6. Uredbe (EZ) br. 852/2004 subjekti u poslovanju s hranom koji su sukladno propisu kojim se uređuju službene kontrole, pod nadležnošću sanitarne inspekcije, obvezni su u svrhu evidentiranja objekata dostaviti obavijest Državnom inspektoratu.

(6) Obavijest iz stavka 5. ovoga članka podnosi se u skladu s odredbama propisa kojim se uređuje način evidentiranja i vođenja Registra subjekata iz nadležnosti sanitarne inspekcije.

(7) U skladu s člankom 6. stavkom 3. podstavkom 2. Uredbe (EZ) br. 852/2004 ministarstvo nadležno za poljoprivredu obavještava Europsku komisiju i ostale države članice o propisu koji se odnosi na odobravanje objekata po nacionalnom zakonodavstvu iz stavka 4. ovoga članka.

Upisnik registriranih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla

Članak 12.

(1) Ministarstvo nadležno za poljoprivredu rješenjem briše objekte upisane u Upisnik registriranih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla iz Upisnika u sljedećim slučajevima:

- na temelju podnesenog zahtjeva ovlaštene osobe subjekta u poslovanju s hranom
- nakon utvrđenih nedostataka po obavljenoj službenoj kontroli od strane veterinarskog inspektora
- prestanka obavljanja djelatnosti poslovanja s hranom životinjskog podrijetla
- brisanja subjekta u poslovanju s hranom iz sudskog registra, obrtnog registra ili Upisnika poljoprivrednika.

(2) Subjekt u poslovanju s hranom obvezan je ministarstvo nadležno za poljoprivredu obavijestiti pisanim putem o svakoj promjeni koja se odnosi na objekt, nastaloj nakon registracije, u roku od 30 dana od nastale promjene.

(3) Protiv rješenja ministarstva nadležnog za poljoprivredu iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Upisnik odobrenih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla i Upisnik objekata odobrenih za proizvodnju klica

Članak 13.

(1) Ministarstvo nadležno za poljoprivredu, donosi rješenje kojim ukida rješenje o upisu u Upisnik odobrenih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla ili Upisnik objekata odobrenih za proizvodnju klica i briše odobreni objekt iz upisnika u sljedećim slučajevima:

- na temelju podnesenog zahtjeva ovlaštene osobe subjekta u poslovanju s hranom

- na prijedlog veterinarske ili poljoprivredne inspekcije kada se pri službenoj kontroli utvrdi da objekt ne udovoljava svim propisanim zahtjevima
- proteka roka na koji je izdano uvjetno odobrenje
- prestanka obavljanja odobrene djelatnosti poslovanja s hranom
- brisanja subjekta u poslovanju s hranom iz sudskog registra, obrtnog registra ili Upisnika poljoprivrednika.

(2) Subjekt u poslovanju s hranom obvezan je ministarstvo nadležno za poljoprivredu obavijestiti pisanim putem o svakoj promjeni koja se odnosi na objekt, nastaloj nakon odobravanja, u roku od 30 dana od nastale promjene.

(3) Protiv rješenja ministarstva nadležnog za poljoprivredu iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Praćenje rezidua u hrani životinjskog podrijetla

Članak 14.

(1) Subjekti u poslovanju s hranom i primarni proizvođači hrane životinjskog podrijetla prilikom uporabe veterinarsko-medicinskih proizvoda i drugih tvari moraju se pridržavati propisanih preventivnih mjera i određenih rokova karencije, kako bi se spriječila prisutnost rezidua.

(2) Primarni proizvođač dužan je posjedovati i voditi evidenciju o primjeni veterinarsko-medicinskih proizvoda na životinjama čiji su proizvodi namijenjeni prehrani ljudi i evidenciju primjene hrane za životinje koja sadrži dodatke hrani za životinje propisane Odjeljkom III. Priloga II. Uredbe (EZ) br. 853/2004.

(3) Životinje namijenjene klanju mogu se otpremati u klaonicu samo ako postoji jamstvo posjednika da životinje nisu bile tretirane zabranjenim tvarima, a u slučaju liječenja da je proteklo propisano vrijeme karencije.

(4) Proizvodi životinjskog podrijetla namijenjeni prehrani ljudi ne smiju se stavljati u promet za javnu potrošnju ako sadrže ili sadrže u količinama većim od dopuštenih propisima Europske unije, rezidue i druge kontaminante škodljive za ljudsko zdravlje.

(5) Radi zaštite javnoga zdravlja, Državni plan monitoringa rezidua u proizvodima životinjskog podrijetla koji su namijenjeni prehrani ljudi, odlukom donosi ministar nadležan za poljoprivredu.

(6) Program državnog monitoringa za praćenje antimikrobne rezistencije u životinja i u hrani životinjskog podrijetla odlukom donosi ministar nadležan za poljoprivredu sukladno odredbama zakona kojim se uređuje područje veterinarsko-medicinskih proizvoda.

(7) Sredstva za troškove laboratorijskih pretraga za provedbu plana i programa iz stavaka 5. i 6. ovoga članka osigurana su u državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu 060 Ministarstvo poljoprivrede.

(8) Ministar nadležan za poljoprivredu pravilnikom određuje najviše dopuštene količine rezidua i drugih kontaminanata u izlučevinama, tjelesnim tekućinama, dlaci i proizvodima živih životinja te organima i tkivima zaklanih životinja, vodi i hrani za životinje, ako nisu propisani propisima Europske unije.

(9) Postupak uzimanja uzoraka, laboratorijske metode i ciljna tkiva za određivanje rezidua pravilnikom propisuje ministar nadležan za poljoprivredu.

(10) Radi zaštite zdravlja ljudi, zahtjeve stavljanja na tržište i zabrane liječenja životinja određenim veterinarsko-medicinskim proizvodima, hormonima i drugim tvarima za koje se utvrdi da zaostajanjem u životinjskom tkivu i organima te njihovim proizvodima mogu ugroziti zdravlje ljudi, pravilnikom propisuje ministar nadležan za poljoprivredu.

Brzo zamrznuta hrana

Članak 15.

(1) Brzo zamrznuta hrana koja se stavlja na tržište mora biti u skladu sa pravilnikom o brzo zamrznutoj hrani kojeg donosi ministar nadležan za zdravstvo, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poljoprivredu.

(2) Pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka propisuje se postupak zamrzavanja, skladištenja, prijevoza, čuvanja u rashladnim vitrinama u maloprodaji te način uzorkovanja i metode mjerenja temperature brzo zamrznute hrane.

IV. POSTUPCI U SLUČAJU NEZADOVOLJAVAJUĆIH REZULTATA

Odstupanje od mikrobioloških kriterija

Članak 16.

(1) Ako se službenim uzorkovanjem ili uzorkovanjem u okviru sustava i postupaka temeljenih na načelima HACCP sustava dokaže odstupanje od kriterija sigurnosti hrane iz Priloga I. Poglavlja 1. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 ili odstupanje od kriterija sigurnosti hrane propisanih pravilnikom iz članka 10. stavka 17. ovoga Zakona takva hrana će se smatrati štetnom za zdravlje ljudi i s istom je potrebno postupiti sukladno članku 7. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i ostalim propisima o hrani.

(2) Ako se službenim uzorkovanjem ili uzorkovanjem u okviru sustava i postupaka temeljenih na načelima HACCP sustava dokaže odstupanje od propisanih kriterija higijene procesa iz Priloga I. Poglavlja 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i odstupanje od kriterija higijene procesa propisanih pravilnikom iz članka 10. stavka 17. ovoga Zakona taj se proces proizvodnje smatra nezadovoljavajućim u pogledu higijenskih uvjeta proizvodnje.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka subjekt u poslovanju s hranom je dužan postupiti sukladno članku 7. stavku 4. Uredbe (EZ) br. 2073/2005, odnosno u slučaju odstupanja kriterija higijene procesa propisanih pravilnikom iz članka 10. stavka 17. ovoga Zakona poboljšati higijenu proizvodnje ili prilagoditi tehnološke postupke preispitivanjem kontrole procesa ili poboljšati izbor sirovina.

(4) Kod kontrole udovoljavanja kriterijima higijene procesa iz Priloga I. Poglavlja 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i pravilnika iz članka 10. stavka 17. ovoga Zakona inspektori Državnog inspektorata mogu za potrebe analize službenog uzorka uzeti jedan pojedinačni uzorak.

(5) Ako rezultat ispitivanja iz stavka 4. ovoga članka prelazi vrijednost »M«, uzorak ne udovoljava kriterijima higijene procesa iz Priloga I. Poglavlja 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i pravilnika iz članka 10. stavka 17. ovoga Zakona.

(6) Ako je rezultat ispitivanja iz stavka 4. ovoga članka između vrijednosti »m« i »M« potrebno je ponoviti službeno uzorkovanje prema broju elementarnih jedinica »n« određenom u Prilogu I. Poglavlju 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005.

(7) Kada se službenim uzorkovanjem u hrani dokaže prisutnost patogenih mikroorganizama, njihovih metabolita ili toksina koji nisu obuhvaćeni Prilogom I. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i pravilnikom iz članka 10. stavka 17. ovoga Zakona, koji mogu predstavljati opasnost za zdravlje ljudi, a osobito u gotovoj hrani, rezultate dobivene analize tijela nadležna za provedbu službenih kontrola dostavljaju na procjenu rizika Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu.

(8) Ukoliko subjekt u poslovanju s hranom koristi mogućnost danu prema članku 7. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 mora zatražiti dopuštenje osobe ovlaštene za provedbu službenih kontrola za korištenje hrane koja ne udovoljava kriterijima sigurnosti hrane iz Priloga I. Poglavlja 1. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 u druge svrhe ili u svrhu prerade o čemu se donosi rješenje u upravnom postupku s definiranim načinom korištenja i definiranim vremenom iskorištenja.

(9) Protiv rješenja iz stavka 8. ovoga članka može se izjaviti žalba koju rješava nadležna unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski upravni postupak u središnjem uredu Državnog inspektorata.

V. UPRAVNI NADZOR

Provedba upravnog nadzora

Članak 17.

Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona, uredbi iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona te propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provode ministarstvo nadležno za poljoprivredu, ministarstvo nadležno za zdravstvo i Državni inspektorat sukladno podjeli nadležnosti iz propisa kojim se uređuju opći principi sigurnosti hrane.

VI. SLUŽBENE KONTROLE

Provedba službenih kontrola

Članak 18.

(1) Tijela nadležna za provedbu službenih kontrola u provedbi ovoga Zakona i uredbi iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona te propisa donesenih na temelju ovoga Zakona su Državni inspektorat i ministarstvo nadležno za poljoprivredu.

(2) Službene kontrole nad provedbom ovoga Zakona, uredbi iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona te propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provode veterinarski inspektori, sanitarni inspektori i poljoprivredni inspektori Državnog inspektorata te ribarski inspektori ministarstva nadležnog za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: osobe ovlaštene za provedbu službenih kontrola), prema podjeli nadležnosti za provedbu i organizaciju službenih kontrola iz propisa o službenim kontrolama te u skladu s procedurama za provođenje službenih kontrola hrane i hrane za životinje.

(3) Osobe ovlaštene za provedbu službenih kontrola iz stavka 2. ovoga članka obvezne su u slučaju nesukladnosti postupiti prema mjerama iz članka 19. ovoga Zakona, mjerama propisanim Uredbom (EZ) 2017/625, propisom o službenim kontrolama i posebnim propisima o hrani.

(4) Ako je potrebno, osobe ovlaštene za provedbu službenih kontrola iz stavka 2. ovoga članka prilikom izricanja mjera uzimaju u obzir procjenu rizika koju je izdala Europska agencija za sigurnost hrane i/ili Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu.

Ovlasti osoba ovlaštenih za provedbu službenih kontrola

Članak 19.

(1) Osoba ovlaštena za provedbu službenih kontrola u obavljanju službenih kontrola ima pravo i dužnost:

– narediti mjere propisane člankom 138. stavkom 2. Uredbe (EU) 2017/625, odnosno mjere propisane propisom o službenim kontrolama

– narediti uklanjanje nesukladnosti utvrđenih službenom kontrolom i odrediti rok za uklanjanje nesukladnosti

– privremeno zabraniti proizvodnju i/ili stavljanje na tržište hrane za koju postoji sumnja da ne udovoljava zahtjevima propisanim ovim Zakonom, uredbama i direktivom iz članka 2. ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona ili za koju postoji sumnja u njezinu sigurnost, do dobivanja rezultata analize i/ili procjene rizika

– narediti provedbu posebnih higijenskih mjera prema članku 4. stavku 3. Uredbe (EZ) br. 852/2004

– narediti uspostavu, provedbu ili održavanje sustava i postupaka temeljenih na načelima HACCP sustava prema članku 5. stavcima 1. i 2. Uredbe (EZ) br. 852/2004 i članku 9. ovoga Zakona

– narediti subjektu u poslovanju s hranom provođenje istraživanja prema članku 3. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i članku 10. stavku 1. ovoga Zakona

– narediti subjektu u poslovanju s hranom provođenje ispitivanja prema članku 4. stavcima 1. i 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i članku 10. stavku 2. ovoga Zakona prema planu uzorkovanja gotove hrane i briseva površina

– narediti subjektu u poslovanju s hranom uzimanje uzoraka s proizvodnih površina, uređaja i opreme prema članku 5. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i sukladno propisu koji uređuje učestalost kontrole i normative mikrobiološke čistoće

– narediti provođenje korektivnih mjera iz članka 7. Uredbe (EZ) br. 2073/2005, korektivnih mjera definiranih u postupcima temeljenim na načelima HACCP sustava i mjera iz članka 16. ovoga Zakona

– narediti subjektu u poslovanju s hranom provođenje analiza trendova rezultata ispitivanja prema članku 9. Uredbe (EZ) br. 2073/2005

– narediti evidentiranje ili odobravanje subjekta odnosno objekta u skladu s člankom 11. ovoga Zakona

– narediti izradu i provedbu plana uzorkovanja i ispitivanja gotove hrane, hrane podložne nastajanju akrilamida u hrani i briseva površina

– narediti provedbu mjera za ublažavanje razina akrilamida

– narediti i druge mjere koje smatra potrebnim za osiguravanje usklađenosti s ovim Zakonom i uredbama iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Mjere iz stavka 1. ovoga članka naređuju se pisanim rješenjem donesenim u upravnom postupku.

(3) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(4) Žalbe protiv rješenja osoba ovlaštenih za provedbu službenih kontrola rješava nadležna unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski upravni postupak u središnjem uredu Državnog inspektorata.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka protiv rješenja ribarskih inspektora donesenih na temelju ovoga Zakona nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(6) Osoba ovlaštena za provedbu službenih kontrola u obavljanju službene kontrole ima pravo i dužnost donijeti usmeno rješenje za izvršenje određenih mjera osiguranja:

– kada rizik za zdravlje ljudi zahtijeva da se određena mjera poduzme odmah, bez odgađanja

– kada postoji opasnost od prikrivanja, zamjene ili uništenja hrane ili dokaza ako se mjera ne poduzme odmah.

(7) Osoba ovlaštena za provedbu službenih kontrola u obavljanju službene kontrole ima pravo i dužnost narediti izvršenje usmenog rješenja odmah, a usmeno rješenje unosi se u zapisnik o izvršenom pregledu.

(8) U provedbi službenih kontrola nad djelatnostima za koje je propisom o službenim kontrolama, odnosno podzakonskim aktom koji propisuje postupak registracije i odobravanja objekata propisano da se upisuju u upisnik koji vodi ministarstvo nadležno za poljoprivredu, odnosno da se za obavljanje tih djelatnosti mora pribaviti rješenje ministarstva nadležnog za poljoprivredu, osoba ovlaštena za provedbu službenih kontrola je dužna nadziranom subjektu, dok ne otkloni nedostatke, usmenim rješenjem zabraniti obavljanje te djelatnosti i odmah pristupiti izvršenju rješenja bez donošenja posebnog akta o dozvoli izvršenja u slučajevima:

– ako se djelatnost obavlja bez upisa u upisnik ministarstva nadležnog za poljoprivredu

– ako se djelatnost obavlja bez rješenja ministra nadležnog za poljoprivredu.

(9) Na zahtjev stranke izdat će se pisani otpravak rješenja iz stavka 6. ovoga članka u roku od osam dana od dana donošenja usmenog rješenja.

(10) Prema članku 138. stavku 4. Uredbe (EU) 2017/625 subjekt u poslovanju s hranom snosi sve troškove koji nastaju tijekom provedbe mjera iz ovoga članka.

VII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 20.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne uspostavi sustav i postupke temeljene na načelima HACCP sustava prema članku 5. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 852/2004 i u skladu s pravilnikom iz članka 9. stavka 9. u objektima koji HACCP sustav moraju uspostaviti na temelju sedam načela (članak 5. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 852/2004 i članak 9. stavak 1. ovoga Zakona)

2. ne uspostavi i ne provodi stalan nadzor kritičnih kontrolnih točaka u proizvodnji i prometu hrane gdje se opasnost pojavljuje u skladu s člankom 5. Uredbe (EZ) br. 852/2004 i pravilnikom iz članka 9. stavka 9. (članak 5. stavak 1. i stavak 2. točka d) Uredbe (EZ) br. 852/2004)

3. ne registrira objekt u skladu s člankom 6. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 852/2004 i člankom 11. stavkom 1. ovoga Zakona

4. ne provede odobravanje objekta u skladu s člankom 6. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 852/2004, člankom 4. stavcima 1. i 3. Uredbe (EZ) br. 853/2004, člankom 2. Uredbe (EZ) br. 210/2013 i člankom 11. ovoga Zakona

5. ne osigura da hrana kroz sve faze proizvodnje, prerade i distribucije za vrijeme svoga roka trajanja udovoljava kriterijima sigurnosti iz Priloga I. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i kriterijima sigurnosti propisanih pravilnikom iz članka 10. stavka 17. ovoga Zakona (članak 10. stavak 10. ovoga Zakona i članak 3. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 2073/2005)

6. ne provede propisane korektivne mjere u slučaju nezadovoljavajućih rezultata vezanih za kriterije sigurnosti iz Priloga I. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i pravilnika iz članka 10. stavka

17. ovoga Zakona ili ne zatraži dopuštenje iz članka 16. stavka 8. ovoga Zakona (članak 7. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i članak 16. stavak 3. ovoga Zakona)

7. postupa protivno, ne udovoljava odredbama ili ne omogućuje provedbu propisa iz članka 5., članka 7. i članka 8. stavka 6. ovoga Zakona

8. obavlja djelatnost poslovanja s hranom u objektu koji podliježe odobravanju protivno odredbama članka 11. stavka 2. ovoga Zakona

9. stavlja na tržište hranu životinjskog podrijetla koja nije pripremljena i s kojom nije rukovano u objektima sukladno članku 4. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 853/2004

10. ne prestane s radom sukladno članku 4. stavku 4. Uredbe (EZ) br. 853/2004 ako je nadležno tijelo ukinulo odobrenje ili nije produžilo ili izdalo trajno odobrenje za rad objekta

11. ne označava i stavlja na tržište hranu životinjskog podrijetla protivno odredbama članka 5. Uredbe (EZ) br. 853/2004

12. postupa protivno odredbama članka 1. Uredbe (EZ) br. 2074/2005 o zahtjevima koji se odnose na informacije o prehrambenom lancu sukladno Odjeljku III. Priloga II. Uredbe (EZ) br. 853/2004

13. se ne poštuju propisane preventivne mjere i određeni rokovi karencije prilikom uporabe veterinarsko-medicinskih proizvoda i drugih tvari kako je određeno člankom 14. stavkom 1. ovoga Zakona

14. stavlja na tržište i postupa s hranom protivno odredbama članka 1. Uredbe (EZ) br. 124/2009

15. stavlja u promet životinje namijenjene prehrani ljudi ili proizvode životinjskog podrijetla namijenjene prehrani ljudi u kojima su utvrđene tvari u većoj količini od one propisane člankom 1. i tablicom 1. Priloga Uredbe (EU) br. 37/2010

16. stavlja u promet životinje namijenjene prehrani ljudi ili proizvode životinjskog podrijetla namijenjene prehrani ljudi u kojima su utvrđene tvari koje nisu propisane za tu životinjsku vrstu člankom 1. i tablicom 1. Priloga Uredbe (EU) br. 37/2010

17. otprema u klaonicu životinje namijenjene prehrani ljudi koje su tretirane zabranjenim tvarima ili prije isteka propisanog vremena karencije protivno odredbama članka 14. stavka 3. ovoga Zakona

18. otprema u klaonicu životinje namijenjene klanju bez jamstva iz članka 14. stavka 3. ovoga Zakona

19. stavlja u promet za javnu potrošnju proizvode namijenjene prehrani ljudi koji sadrže rezidue i druge kontaminante škodljive za ljudsko zdravlje ili koji sadrže nedozvoljene tvari u količinama većim od dopuštenih pravilnikom iz članka 14. stavka 8. ovoga Zakona

20. stavlja na tržište i koristi određene veterinarsko-medicinske proizvode, hormone ili druge tvari protivno odredbama pravilnika iz članka 14. stavka 10. ovoga Zakona

21. označava goveđe meso i proizvode od goveđeg mesa protivno odredbama članka 13., 14. i 15. Uredbe (EZ) br. 1760/2000

22. ne poštuje pravila ili ne osigura provedbu mjera propisanih člankom 10. stavkom 12., odnosno postupka protivno članku 10. stavku 13. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik ili osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom od 20.000,00 do 30.000,00 kuna.

Članak 21.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne osigura udovoljavanje zahtjevima higijene iz Priloga I. Uredbe (EZ) br. 852/2004 u (članak 3. i članak 4. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 852/2004)

2. ne osigura udovoljavanje zahtjevima higijene iz Priloga II. Poglavlja I., IV. – XI. Uredbe (EZ) br. 852/2004 u (članak 3. i članak 4. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 852/2004)

3. ne provodi uzorkovanja i analize prema članku 4. stavcima 3. i 5. Uredbe (EZ) br. 852/2004

4. ne uspostavi sustav i postupke temeljene na načelima HACCP sustava u objektima koji u skladu s pravilnikom iz članka 9. stavka 9. sustav moraju uspostaviti provedbom preduvjetnih programa i/ili u skladu s pozitivno ocijenjenim vodičem za dobru higijensku praksu i primjenu načela HACCP sustava (članak 5. stavak 1. i 2. Uredbe (EZ) br. 852/2004 i članak 9. stavak 1. i stavak 2. ovoga Zakona)

5. ne provodi redovito i/ili ne održava u potpunosti postupke temeljene na načelima HACCP sustava iz članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 852/2004 i propisane pravilnikom iz članka 9. stavka 9. ovoga Zakona (članak 5. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 852/2004 i članak 9. stavak 1. i stavak 2. ovoga Zakona)

6. ne osigura higijenski proces proizvodnje i/ili stavljanja na tržište hrane te njezino rukovanje prema kriterijima higijene iz Priloga I. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i kriterijima higijene propisanih pravilnikom iz članka 10. stavka 17. ovoga Zakona (članak 3. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i članak 10. stavak 10. ovoga Zakona)

7. nema izrađen plan uzorkovanja i/ili ne provodi plan uzorkovanja provođenjem ispitivanja hrane i briseva prema određenoj učestalosti uzorkovanja ili ne provodi analize prema propisanim kategorijama hrane koje su obuhvaćene planom uzorkovanja u svrhu validacije i verifikacije svojih postupaka (članak 10. stavak 2. i članak 10. stavak 10. ovoga Zakona)

8. ne zadržava sve potrebne dokumente i ne vodi evidencije tijekom odgovarajućeg razdoblja (članak 5. stavak 4. točka c) Uredbe (EZ) br. 852/2004) i u skladu s pravilnikom iz članka 10. stavka 17. ovoga Zakona

9. ne vodi evidenciju sukladno članku 14. stavku 2. ovoga Zakona
10. ne ispunjava zahtjeve i uvjete u skladu propisanim općim obvezama za subjekte u poslovanju s hranom iz članka 3. Uredbe (EZ) br. 853/2004
11. uvozi hranu životinjskog podrijetla iz trećih zemalja protivno odredbama članka 6. Uredbe (EZ) br. 853/2004
12. pri stavljanju u promet pošiljke hrane životinjskog podrijetla ne poštuje odredbe članka 7. Uredbe (EZ) br. 853/2004
13. ne provodi postupak utvrđivanja kriterija svježine i graničnih vrijednosti za histamin i ukupni isparivi dušik za proizvode ribarstva te vizualni pregled za otkrivanje parazita u proizvodima ribarstva u skladu s odredbama članka 2. Uredbe (EZ) br. 2074/2005
14. ne provodi uzorkovanja briseva površina i opreme u objektima u koji proizvode gotovu hranu, a koja može predstavljati opasnost za javno zdravlje zbog prisutnosti bakterije *Listeria monocytogenes* (članak 5. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005)
15. ne provodi uzorkovanja briseva površina i opreme u objektima koji proizvode dehidriranu hranu za dojenčad ili dehidriranu hranu za posebne medicinske potrebe, namijenjenu djeci mlađoj od šest mjeseci, radi provjere prisutnosti *Enterobacteriaceae* (članak 5. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005)
16. planovi uzorkovanja i analitičke metode nisu u skladu s člankom 5. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 (članak 3. Uredbe (EZ) br. 2073/2005)
17. ne provodi istraživanja za gotovu hranu koja pogoduje rastu bakterije *Listeria monocytogenes* i koja može predstavljati rizik za javno zdravlje zbog prisutnosti bakterije *Listeria monocytogenes* kako bi istražili sukladnost s kriterijima tijekom roka trajanja (članak 3. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i članak 10. stavak 1. ovoga Zakona)
18. ne zadržava evidencije o temperaturama u razdoblju od najmanje jedne godine ili duže uzimajući u obzir vrstu i rok trajanja brzo zamrznute hrane (članak 2. stavak 3. Uredbe (EZ) br. 37/2005)
19. ne osigura prikladne instrumente te redovito praćenje temperature brzo zamrznute hrane (članak 2. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 37/2005)
20. ne osigura uvjete za otvorene rashladne vitrine propisane člankom 3. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 37/2005
21. stavlja na tržište brzo zamrznutu hranu protivno članku 15. stavku 1. ovoga Zakona
22. proizvodi hranu podložnu nastajanju akrilamida u hrani, a u svoj HACCP sustav ne uvrsti sve mjere za ublažavanje učinaka u svrhu smanjenja razina akrilamida u hrani propisane Prilogom I. i Prilogom II. Uredbe (EU) br. 2017/2158 i člankom 9. stavkom 4. podstavkom 1. ovoga Zakona.

23. ako proizvodi hranu podložnu nastajanju akrilamida u hrani, a ne provede uzorkovanje svake grupe proizvoda (grupa u kojoj proizvodi imaju slične sastojke, recepturu i sličan način kontrole) minimalno jedan puta godišnje i ispita na sadržaj akrilamida u skladu s člankom 9. stavkom 5. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1.000,00 do 2.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik ili osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom od 3.000,00 do 5.000,00 kuna.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčana kazna u iznosu od 2.500,00 kuna na mjestu počinjenja prekršaja može se izreći pravnoj osobi.

(5) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčana kazna u iznosu od 500,00 kuna na mjestu počinjenja prekršaja može se izreći odgovornoj osobi u pravnoj osobi.

(6) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčana kazna u iznosu od 1.500,00 kuna na mjestu počinjenja prekršaja može se izreći fizičkoj osobi obrtniku ili osobi koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

Članak 22.

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba i fizička osoba obrtnik ili osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ako:

1. ne osigura udovoljavanje zahtjevima higijene iz Priloga II. Poglavlja II., III., XI.a i XII. Uredbe (EZ) br. 852/2004 u skladu s člankom 3. i člankom 4. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 852/2004

2. ne osigura da su svi dokumenti koji opisuju postupke uspostavljene u skladu s člankom 5. Uredbe (EZ) br. 852/2004 u svakom trenutku ažurirani sukladno članku 5. stavku 4. točki b) Uredbe (EZ) br. 852/2004

3. ne provodi analizu trendova rezultata ispitivanja prema članku 9. Uredbe (EZ) br. 2073/2005

4. ne zadržava sve potrebne dokumente prema članku 2. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 37/2005

5. ne obavijesti nadležno tijelo o svakoj promjeni koja se odnosi na objekt, nastaloj nakon registracije kako je propisano člankom 12. stavkom 2. ovoga Zakona

6. ne obavijesti nadležno tijelo o svakoj promjeni koja se odnosi na objekt, nastaloj nakon odobravanja kako je propisano člankom 13. stavkom 2. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčana kazna u iznosu od 1.000,00 kuna na mjestu počinjenja prekršaja može se izreći pravnoj osobi, fizičkoj osobi obrtniku ili osobi koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčana kazna u iznosu od 500,00 kuna na mjestu počinjenja prekršaja može se izreći odgovornoj osobi u pravnoj osobi.

Članak 23.

(1) Novčanom kaznom od 6.630,00 do 13.270,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne uspostavi sustav i postupke temeljene na načelima HACCP sustava prema članku 5. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 852/2004 i u skladu s pravilnikom iz članka 9. stavka 9. u objektima koji HACCP sustav moraju uspostaviti na temelju sedam načela (članak 5. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 852/2004 i članak 9. stavak 1. ovoga Zakona)

2. ne uspostavi i ne provodi stalan nadzor kritičnih kontrolnih točaka u proizvodnji i prometu hrane gdje se opasnost pojavljuje u skladu s člankom 5. Uredbe (EZ) br. 852/2004 i pravilnikom iz članka 9. stavka 9. (članak 5. stavak 1. i stavak 2. točka d) Uredbe (EZ) br. 852/2004)

3. ne registrira objekt u skladu s člankom 6. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 852/2004 i člankom 11. stavkom 1. ovoga Zakona

4. ne provede odobravanje objekta u skladu s člankom 6. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 852/2004, člankom 4. stavcima 1. i 3. Uredbe (EZ) br. 853/2004, člankom 2. Uredbe (EZ) br. 210/2013 i člankom 11. ovoga Zakona

5. ne osigura da hrana kroz sve faze proizvodnje, prerade i distribucije za vrijeme svoga roka trajanja udovoljava kriterijima sigurnosti iz Priloga I. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i kriterijima sigurnosti propisanih pravilnikom iz članka 10. stavka 17. ovoga Zakona (članak 10. stavak 10. ovoga Zakona i članak 3. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 2073/2005)

6. ne provede propisane korektivne mjere u slučaju nezadovoljavajućih rezultata vezanih za kriterije sigurnosti iz Priloga I. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i pravilnika iz članka 10. stavka 17. ovoga Zakona ili ne zatraži dopuštenje iz članka 16. stavka 8. ovoga Zakona (članak 7. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i članak 16. stavak 3. ovoga Zakona)

7. postupa protivno, ne udovoljava odredbama ili ne omogućuje provedbu propisa iz članka 5., članka 7. i članka 8. stavka 6. ovoga Zakona

8. obavlja djelatnost poslovanja s hranom u objektu koji podliježe odobravanju protivno odredbama članka 11. stavka 2. ovoga Zakona

9. stavlja na tržište hranu životinjskog podrijetla koja nije pripremljena i s kojom nije rukovano u objektima sukladno članku 4. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 853/2004

10. ne prestane s radom sukladno članku 4. stavku 4. Uredbe (EZ) br. 853/2004 ako je nadležno tijelo ukinulo odobrenje ili nije produžilo ili izdalo trajno odobrenje za rad objekta

11. ne označava i stavlja na tržište hranu životinjskog podrijetla protivno odredbama članka 5. Uredbe (EZ) br. 853/2004

12. postupa protivno odredbama članka 1. Uredbe (EZ) br. 2074/2005 o zahtjevima koji se odnose na informacije o prehrambenom lancu sukladno Odjeljku III. Priloga II. Uredbe (EZ) br. 853/2004

13. se ne poštuju propisane preventivne mjere i određeni rokovi karencije prilikom uporabe veterinarsko-medicinskih proizvoda i drugih tvari kako je određeno člankom 14. stavkom 1. ovoga Zakona

14. stavlja na tržište i postupa s hranom protivno odredbama članka 1. Uredbe (EZ) br. 124/2009

15. stavlja u promet životinje namijenjene prehrani ljudi ili proizvode životinjskog podrijetla namijenjene prehrani ljudi u kojima su utvrđene tvari u većoj količini od one propisane člankom 1. i tablicom 1. Priloga Uredbe (EU) br. 37/2010

16. stavlja u promet životinje namijenjene prehrani ljudi ili proizvode životinjskog podrijetla namijenjene prehrani ljudi u kojima su utvrđene tvari koje nisu propisane za tu životinjsku vrstu člankom 1. i tablicom 1. Priloga Uredbe (EU) br. 37/2010

17. otprema u klaonicu životinje namijenjene prehrani ljudi koje su tretirane zabranjenim tvarima ili prije isteka propisanog vremena karencije protivno odredbama članka 14. stavka 3. ovoga Zakona

18. otprema u klaonicu životinje namijenjene klanju bez jamstva iz članka 14. stavka 3. ovoga Zakona

19. stavlja u promet za javnu potrošnju proizvode namijenjene prehrani ljudi koji sadrže rezidue i druge kontaminante škodljive za ljudsko zdravlje ili koji sadrže nedozvoljene tvari u količinama većim od dopuštenih pravilnikom iz članka 14. stavka 8. ovoga Zakona

20. stavlja na tržište i koristi određene veterinarsko-medicinske proizvode, hormone ili druge tvari protivno odredbama pravilnika iz članka 14. stavka 10. ovoga Zakona

21. označava goveđe meso i proizvode od goveđeg mesa protivno odredbama članaka 13., 14. i 15. Uredbe (EZ) br. 1760/2000

22. ne poštuje pravila ili ne osigura provedbu mjera propisanih člankom 10., stavkom 12., odnosno postupa protivno članku 10. stavku 13. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 660,00 do 1.320,00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik ili osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom od 2.650,00 do 3.980,00 eura.

Članak 24.

(1) Novčanom kaznom od 660,00 do 1.990,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne osigura udovoljavanje zahtjevima higijene iz Priloga I. Uredbe (EZ) br. 852/2004 u (članak 3. i članak 4. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 852/2004)
2. ne osigura udovoljavanje zahtjevima higijene iz Priloga II. Poglavlja I., IV. – XI. Uredbe (EZ) br. 852/2004 u (članak 3. i članak 4. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 852/2004)
3. ne provodi uzorkovanja i analize prema članku 4. stavcima 3. i 5. Uredbe (EZ) br. 852/2004
4. ne uspostavi sustav i postupke temeljene na načelima HACCP sustava u objektima koji u skladu s pravilnikom iz članka 9. stavka 9. sustav moraju uspostaviti provedbom preduvjetnih programa i/ili u skladu s pozitivno ocijenjenim vodičem za dobru higijensku praksu i primjenu načela HACCP sustava (članak 5. stavak 1. i 2. Uredbe (EZ) br. 852/2004 i članak 9. stavak 1. i stavak 2. ovoga Zakona)
5. ne provodi redovito i/ili ne održava u potpunosti postupke temeljene na načelima HACCP sustava iz članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 852/2004 i propisane pravilnikom iz članka 9. stavka 9. ovoga Zakona (članak 5. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 852/2004 i članak 9. stavak 1. i stavak 2. ovoga Zakona)
6. ne osigura higijenski proces proizvodnje i/ili stavljanja na tržište hrane te njezino rukovanje prema kriterijima higijene iz Priloga I. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i kriterijima higijene propisanih pravilnikom iz članka 10. stavka 17. ovoga Zakona (članak 3. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i članak 10. stavak 10. ovoga Zakona)
7. nema izrađen plan uzorkovanja i/ili ne provodi plan uzorkovanja provođenjem ispitivanja hrane i briseva prema određenoj učestalosti uzorkovanja ili ne provodi analize prema propisanim kategorijama hrane koje su obuhvaćene planom uzorkovanja u svrhu validacije i verifikacije svojih postupaka (članak 10. stavak 2. i članak 10. stavak 10. ovoga Zakona)
8. ne zadržava sve potrebne dokumente i ne vodi evidencije tijekom odgovarajućeg razdoblja (članak 5. stavak 4. točka c) Uredbe (EZ) br. 852/2004) i u skladu s pravilnikom iz članka 10. stavka 17. ovoga Zakona
9. ne vodi evidenciju sukladno članku 14. stavku 2. ovoga Zakona
10. ne ispunjava zahtjeve i uvjete u skladu propisanim općim obvezama za subjekte u poslovanju s hranom iz članka 3. Uredbe (EZ) br. 853/2004
11. uvozi hranu životinjskog podrijetla iz trećih zemalja protivno odredbama članka 6. Uredbe (EZ) br. 853/2004
12. pri stavljanju u promet pošiljke hrane životinjskog podrijetla ne poštuje odredbe članka 7. Uredbe (EZ) br. 853/2004
13. ne provodi postupak utvrđivanja kriterija svježine i graničnih vrijednosti za histamin i ukupni isparivi dušik za proizvode ribarstva te vizualni pregled za otkrivanje parazita u proizvodima ribarstva u skladu s odredbama članka 2. Uredbe (EZ) br. 2074/2005

14. ne provodi uzorkovanja briseva površina i opreme u objektima u koji proizvode gotovu hranu, a koja može predstavljati opasnost za javno zdravlje zbog prisutnosti bakterije *Listeria monocytogenes* (članak 5. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005)

15. ne provodi uzorkovanja briseva površina i opreme u objektima koji proizvode dehidriranu hranu za dojenčad ili dehidriranu hranu za posebne medicinske potrebe, namijenjenu djeci mlađoj od šest mjeseci, radi provjere prisutnosti Enterobacteriaceae (članak 5. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005)

16. planovi uzorkovanja i analitičke metode nisu u skladu s člankom 5. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 (članak 3. Uredbe (EZ) br. 2073/2005)

17. ne provodi istraživanja za gotovu hranu koja pogoduje rastu bakterije *Listeria monocytogenes* i koja može predstavljati rizik za javno zdravlje zbog prisutnosti bakterije *Listeria monocytogenes* kako bi istražili sukladnost s kriterijima tijekom roka trajanja (članak 3. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 i članak 10. stavak 1. ovoga Zakona)

18. ne zadržava evidencije o temperaturama u razdoblju od najmanje jedne godine ili duže uzimajući u obzir vrstu i rok trajanja brzo zamrznute hrane (članak 2. stavak 3. Uredbe (EZ) br. 37/2005)

19. ne osigura prikladne instrumente te redovito praćenje temperature brzo zamrznute hrane (članak 2. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 37/2005)

20. ne osigura uvjete za otvorene rashladne vitrine propisane člankom 3. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 37/2005

21. stavlja na tržište brzo zamrznutu hranu protivno članku 15. stavku 1. ovoga Zakona

22. proizvodi hranu podložnu nastajanju akrilamida u hrani, a u svoj HACCP sustav ne uvrsti sve mjere za ublažavanje učinaka u svrhu smanjenja razina akrilamida u hrani propisane Prilogom I. i Prilogom II. Uredbe (EU) br. 2017/2158 i člankom 9. stavkom 4. podstavkom 1. ovoga Zakona.

23. ako proizvodi hranu podložnu nastajanju akrilamida u hrani, a ne provede uzorkovanje svake grupe proizvoda (grupa u kojoj proizvodi imaju slične sastojke, recepturu i sličan način kontrole) minimalno jedan puta godišnje i ispita na sadržaj akrilamida u skladu s člankom 9. stavkom 5. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 130,00 do 260,00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik ili osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom od 390,00 do 660,00 eura.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčana kazna u iznosu od 330,00 eura na mjestu počinjenja prekršaja može se izreći pravnoj osobi.

(5) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčana kazna u iznosu od 60,00 eura na mjestu počinjenja prekršaja može se izreći odgovornoj osobi u pravnoj osobi.

(6) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčana kazna u iznosu od 190,00 eura na mjestu počinjenja prekršaja može se izreći fizičkoj osobi obrtniku ili osobi koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

Članak 25.

(1) Novčanom kaznom od 260,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba i fizička osoba obrtnik ili osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ako:

1. ne osigura udovoljavanje zahtjevima higijene iz Priloga II. Poglavlja II., III., XI.a i XII. Uredbe (EZ) br. 852/2004 u skladu s člankom 3. i člankom 4. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 852/2004

2. ne osigura da su svi dokumenti koji opisuju postupke uspostavljene u skladu s člankom 5. Uredbe (EZ) br. 852/2004 u svakom trenutku ažurirani sukladno članku 5. stavku 4. točki b) Uredbe (EZ) br. 852/2004

3. ne provodi analizu trendova rezultata ispitivanja prema članku 9. Uredbe (EZ) br. 2073/2005

4. ne zadržava sve potrebne dokumente prema članku 2. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 37/2005

5. ne obavijesti nadležno tijelo o svakoj promjeni koja se odnosi na objekt, nastaloj nakon registracije kako je propisano člankom 12. stavkom 2. ovoga Zakona

6. ne obavijesti nadležno tijelo o svakoj promjeni koja se odnosi na objekt, nastaloj nakon odobravanja kako je propisano člankom 13. stavkom 2. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 130,00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčana kazna u iznosu od 130,00 eura na mjestu počinjenja prekršaja može se izreći pravnoj osobi, fizičkoj osobi obrtniku ili osobi koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčana kazna u iznosu od 60,00 eura na mjestu počinjenja prekršaja može se izreći odgovornoj osobi u pravnoj osobi.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje provedbenih propisa

Članak 26.

(1) Ministar nadležan za poljoprivredu, donijet će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnike iz članka 5., članka 7. stavaka 3., 4. i 5., članka 8. stavka 6., članka 9. stavka 9., članka 10. stavka 17. i članka 14. stavaka 8., 9. i 10. ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za zdravstvo, donijet će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnik iz članka 15. stavka 1. ovoga Zakona.

Propisi koji ostaju na snazi

Članak 27.

Do stupanja na snagu propisa iz članka 26. ovoga Zakona ostaju na snazi:

- Pravilnik o brzo smrznutoj hrani („Narodne novine“, broj 38/08.)
- Pravilnik o alternativnoj identifikacijskoj oznaci za određenu hranu životinjskog podrijetla („Narodne novine“, broj 75/09.)
- Pravilnik o mikrobiološkom razvrstavanju i postupku u slučaju onečišćenja živih školjkaša („Narodne novine“, broj 118/09.)
- Pravilnik o učestalosti uzorkovanja trupova, mljevenog mesa i mesnih pripravaka te uvjetima i načinu smanjenja broja elementarnih jedinica uzorka u objektima manjeg kapaciteta proizvodnje („Narodne novine“, br. 30/10. i 38/12.)
- Pravilnik o posebnim pravilima organizacije i provedbe službenih kontrola koja se provode na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje živih školjkaša („Narodne novine“, broj 82/14.)
- Pravilnik o mjerama prilagodbe zahtjevima propisa o hrani životinjskog podrijetla („Narodne novine“, br. 51/15., 106/15. i 21/19.)
- Pravilnik o pravilima uspostave sustava i postupaka temeljenih na načelima HACCP sustava („Narodne novine“, broj 68/15.)
- Pravilnik o oznakama zdravstvene ispravnosti i identifikacijskim oznakama hrane životinjskog podrijetla („Narodne novine“, broj 69/15.)
- Pravilnik o registraciji i odobravanju objekata te o registraciji subjekata u poslovanju s hranom („Narodne novine“, br. 123/19. i 3/21.)
- Naredba o zabrani primjene određenih tvari hormonskog ili tireostatskog učinka i beta-agonista na farmским životinjama („Narodne novine“, broj 51/13.).

Postupanje s pozitivno ocijenjenim nacionalnim vodičima

Članak 28.

(1) Nacionalni vodiči, koji su pozitivno ocijenjeni u skladu sa Zakonom o hrani („Narodne novine“, br. 46/07., 84/08. i 55/11.), Zakonom o hrani („Narodne novine“, br. 81/13., 14/14., 30/15. i 115/18.) i Pravilnikom o higijeni hrane („Narodne novine“, br. 99/07., 27/08. i 118/09.), moraju se dostaviti ministarstvu nadležnom za poljoprivredu na pregled i procjenu u roku od dvije godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ukoliko se nacionalni vodiči iz stavka 1. ovoga članka ne dostave na pregled i procjenu u roku određenom stavkom 1. ovoga članka, isti se smatraju nevažećima.

Započeti postupci

Članak 29.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu („Narodne novine“, br. 81/13. i 115/18.).

Prestanak važenja propisa

Članak 30.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti:

– Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu („Narodne novine“, br. 81/13. i 115/18.)

– u članku 2. stavku 1. točka 2. u dijelu označavanja govedeg mesa i mesnih proizvoda, u članku 2. stavku 1. točke 8., 11., 12., 16., 21. i 26., u članku 2. stavku 2. točka 4., u članku 12. stavak 1., članci 92., 93., 167., u članku 168., točke 1., 2., 3., i 4. i članak 170. Zakona o veterinarstvu („Narodne novine“, br. 82/13., 148/13., 115/18. i 52/21.).

Stupanje na snagu

Članak 31.

Odredbe članaka 20., 21. i 22. ovoga Zakona prestaju važiti na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Članak 32.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim članaka 23., 24. i 25. ovoga Zakona koji stupaju na snagu na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Trenutno je na snazi Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu („Narodne novine“, br. 81/13. i 115/18.). U izmjenu postojećeg Zakona krenulo se s ciljem usklađivanja njegovih odredbi s odredbama novoga Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja („Narodne novine“, broj 52/21.) usvojenog u svibnju 2021., a nastavno na ustrojavanje Državnog inspektorata.

Tako je, uz Ministarstvo poljoprivrede i Ministarstvo zdravstva, Državni inspektorat u okviru ovoga Nacrta konačnog prijedloga zakona, novo nadležno tijelo u području provedbe politika sigurnosti i higijene hrane, odnosno nadležno tijelo u provođenju službenih kontrola.

Dodatno, ovaj Konačni prijedlog zakona prvenstveno osigurava provedbu europskog zakonodavstva kroz zakonodavstvo Republike Hrvatske i to kroz osiguravanje provedbe ukupno jedanaest uredbi i prenošenja u pravni poredak Republike Hrvatske jedne direktive. Na ovaj način osigurana je i provedba europskog zakonodavstva koje je stupilo na snagu nakon što je 2013. usvojen trenutno važeći Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu („Narodne novine“, br. 81/13. i 115/18.). Riječ je prvenstveno o propisivanju procedure za postupanje u odnosu na uspostavu mjera za ublažavanje učinaka i razine referentnih vrijednosti radi smanjenja prisutnosti akrilamida u hrani, a što je obveza za subjekte u poslovanju s hranom koji proizvode hranu rizičnu u pogledu akrilamida. U tom području planirane su i prekršajne odredbe za nepoštivanje predviđenih mjera.

Stoga se ovim Konačnim prijedlogom zakona:

- uvodi Državni inspektorat kao novo nadležno tijelo (u području provedbe politika sigurnosti i higijene hrane, odnosno nadležno tijelo u provođenju službenih kontrola), uz već postojeća druga dva tijela koja su Ministarstvo poljoprivrede i Ministarstvo zdravstva
- u potpunosti usklađuje podjela nadležnosti za provođenje službenih kontrola i preraspodjele određenih zadaća nadležnih tijela s odredbama novog Zakon o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja. U prvome redu to se odnosi na obvezu evidentiranja subjekata u poslovanju s hranom neživotinjskog podrijetla koje je iz nadležnosti Ministarstva zdravstva dano u nadležnost Državnom inspektoratu
- dodatno razrađuju odredbe o propisanom postupku brisanja registriranih i odobrenih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla i objekata odobrenih za proizvodnju klica, kao i prekršajne odredbe za subjekte koji proizvode klice.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Kako bi se osigurala cjelovitost zakonodavstva u području higijene hrane, u odredbe ovoga Konačnog prijedloga zakona uključene su i određene odredbe Zakona o veterinarstvu („Narodne novine“, br. 82/13., 148/13., 115/18. i 52/21.), pri čemu će te odredbe prestati

važiti u Zakonu o veterinarstvu danom stupanja na snagu ovoga Konačnog prijedloga zakona. Riječ je o:

- području praćenja rezidua u hrani životinjskog podrijetla te prekršajnim odredbama u tom području,
- osiguravanju temelja za donošenje pravilnika iz područja hrane životinjskog podrijetla te prekršajnim odredbama u tom području
- osiguravanju temelja za donošenje nacionalnih programa kontrole salmonela te prekršajne odredbe za nepridržavanje istih i
- osiguravanju prekršajnih odredbi u dijelu koji se odnosi na obvezno označavanje govedeg mesa i proizvoda od govedeg mesa.

Ovim se Konačnim prijedlogom zakona utvrđuju obveze subjekata u poslovanju s hranom u pogledu mikrobioloških kriterija kojima mora udovoljavati hrana koju proizvode i stavljaju na tržište kao i postupci u slučaju kada se dokaže odstupanje od propisanih mikrobioloških kriterija.

Također, Konačnim prijedlogom zakona se osigurava zakonska osnova za donošenje nacionalnih propisa u području higijene hrane kao i zakonska osnova za izradu i provođenje:

1. godišnjeg plana praćenja hrane životinjskog podrijetla. Prijašnjih godina, ovaj se plan donosio temeljem Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja („Narodne novine“, br. 81/13., 14/14., 56/15. i 32/19.)
2. državnog plana monitoringa rezidua u proizvodima životinjskoga podrijetla koji su namijenjeni prehrani ljudi. Prijašnjih godina, ovaj se plan donosio temeljem Zakona o veterinarstvu
3. programa državnog monitoringa za praćenje antimikrobne rezistencije u životinja i u hrani životinjskog podrijetla. Prijašnjih godina, ovaj se plan donosio temeljem Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja
4. plana praćenja kakvoće mora i školjkaša na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje živih školjkaša. Prijašnjih godina, ovaj se plan donosio temeljem Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja odnosno Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja
5. nacionalnih programa kontrole salmonela. Prijašnjih godina, ovi su se programi donosili temeljem Zakona o veterinarstvu.

Cilj je provedbom navedenih planova odnosno programa osigurati da se na tržište Republike Hrvatske stavlja samo sigurna i zdravstveno ispravna hrana životinjskog podrijetla.

Dodatno, provedba navedenih planova je preduvjet za nesmetan nastavak prometa odnosno trgovine hranom životinjskog podrijetla unutar zajedničkog europskog tržišta.

Također, ovim se Konačnim prijedlogom zakona osigurava zakonska osnova za donošenje nacionalnih propisa u području higijene hrane, primjerice donošenje pravila za izravnu opskrbu malim količinama primarnih proizvoda proizvedenih na vlastitom

gospodarstvu ili utvrđivanje mjera prilagodbe zahtjevima određenih uredbi u području hrane životinjskog podrijetla.

Dodatno, područje praćenja rezidua u hrani životinjskog podrijetla, koje uključuje obveze subjekata u poslovanju s hranom i primarnih proizvođača prilikom uporabe veterinarsko-medicinskih proizvoda, kao i obvezu poštivanja propisanog vremena karencije u slučaju liječenja životinja koje su namijenjene klanju, davanje zakonske osnove za izradu određenih pravilnika, kao i izradu državnog plana monitoringa rezidua u proizvodima životinjskoga podrijetla koji su namijenjeni prehrani ljudi te prekršajne mjere u slučaju nepoštivanja odredbi u području praćenja rezidua, a koje je do sada bilo u okviru Zakona o veterinarstvu izmješteno je i uvršteno u odredbe ovoga Konačnog prijedloga zakona, a te odredbe će prestati važiti u Zakonu o veterinarstvu danom stupanja na snagu ovoga Konačnog prijedloga zakona. Na isti način će odredbe o obveznom označavanju goveđeg mesa i proizvoda od goveđeg biti propisane ovim Konačnim prijedlogom zakona dok će u važećem Zakonu o veterinarstvu biti stavljene van snage. Riječ je o prekršajnim odredbama u slučaju nepoštivanja članaka 13., 14. i 15. Uredbe (EZ) br. 1760/2000.

Sve navedeno dodatno je ojačalo i objedinilo politiku sigurnosti i higijene hrane u Republici Hrvatskoj te osiguralo da potrošači i nadalje konzumiraju sigurnu i zdravstveno ispravnu hranu životinjskog i biljnog podrijetla.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim se člankom propisuje predmet Zakona i opća pravila.

Uz članak 2.

Ovim se člankom navode propisi Europske unije čija se provedba osigurava i uređuje ovim Zakonom.

Uz članak 3.

Ovim se člankom definira značenje pojedinih pojmova koji se koriste u ovom Zakonu.

Uz članak 4.

Ovim se člankom definira podjela nadležnosti za potrebe provedbe ovoga Zakona.

Uz članak 5.

Ovim se člankom daje temelj za donošenje nacionalnog popisa kojim će urediti izravna opskrba malim količinama primarnih proizvoda proizvedenih na vlastitom gospodarstvu kojima proizvođač opskrbljuje krajnjeg potrošača ili lokalni objekt u maloprodaji koji izravno opskrbljuje krajnjeg potrošača.

Uz članak 6.

Ovim se člankom uređuje postupak procjene Vodiča za dobru higijensku praksu i primjenu načela HACCP sustava kao i postupak njihove revizije.

Uz članak 7.

Ovim se člankom daje temelj za donošenje nacionalnih mjera kako je omogućeno Uredbom (EZ) br. 852/2004 i Uredbom (EZ) br. 853/2004 te odstupanja od zahtjeva iz članka 7. Uredbe (EZ) br. 2074/2005 za proizvođače hrane s tradicionalnim obilježjima.

Uz članak 8.

Ovim se člankom daje pravni temelj za uspostavu dodatnih zahtjeva označavanja hrane životinjskog podrijetla kao i posebnih pravila o higijeni hrane životinjskog podrijetla

Uz članak 9.

Ovim se člankom definiraju obveze subjekata u poslovanju s hranom u pogledu uspostave, provođenja i održavanja sustava i postupke temeljene na načelima HACCP sustava. Dodatno osiguran je pravni temelj za donošenje podzakonskog propisa o uspostavi HACCP sustava.

Uz članak 10.

Ovim se člankom osigurava provedba Uredbe (EZ) br. 2073/2005 o mikrobiološkim kriterijima za hranu, propisuju obveze subjekata u poslovanju s hranom te daje temelj za donošenje plana praćenja patogenih mikroorganizama u hrani i hrani životinjskog podrijetla, njihovih metabolita i toksina koji nisu obuhvaćeni Uredbom (EZ) br. 2073/2005, a koji mogu predstavljati rizik za zdravlje ljudi prilikom stavljanja na tržište. Također dan je zakonski temelj za donošenje nacionalnih programa kontrole salmonela i drugih određenih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom kao i dvaju pravilnika.

Uz članak 11.

Ovim se člankom propisuju uvjeti i obveza registracije, odnosno odobravanja objekata za sve subjekte u poslovanju s hranom koji na području Republike Hrvatske planiraju započeti obavljanje određenih djelatnosti u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade i distribucije hrane.

Uz članak 12.

Ovim se člankom propisuju uvjeti pod kojim se brišu objekti iz Upisnika registriranih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla.

Uz članak 13.

Ovim se člankom propisuju uvjeti pod kojim se brišu subjekti iz Upisnika odobrenih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla i Upisnika objekata odobrenih za proizvodnju klica.

Uz članak 14.

Ovim se člankom propisuje način praćenja rezidua u hrani životinjskog podrijetla te obveze subjekta u poslovanju s hranom i primarnih proizvođača hrane životinjskog podrijetla prilikom stavljanja hrane i životinja u promet.

Uz članak 15.

Ovim se člankom propisuje obveza subjektima u poslovanju s hranom ukoliko rukuju brzo zamrznutom hranom te je dan zakonski temelj za donošenje podzakonskog akta kojim se propisuju uvjeti kojima mora udovoljavati brzo zamrznuta hrana.

Uz članak 16.

Ovim se člankom propisuju postupci u slučaju nezadovoljavajućih rezultata, a vezano uz primjenu odredbi Uredbe (EZ) br. 2073/2005. Dodatno propisuje se obveza subjektu u poslovanju s hranom ukoliko želi iskoristiti mogućnost danu člankom 7. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 2073/2005.

Uz članak 17.

Ovim se člankom propisuje upravni nadzor nad provedbom ovoga zakona i propisa koji su doneseni na temelju ovoga Zakona.

Uz članak 18.

Ovim se člankom propisuje nadležnost Državnog inspektorata (veterinarski, sanitarni i poljoprivredni inspektori) te ribarske inspekcije Ministarstva poljoprivrede nad provedbom službenih kontrola koje se provode u okviru ovoga Zakona, uredbi čija se provedba osigurava ovim zakonom kao i nad pravilnicima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Uz članak 19.

Ovim se člankom definiraju prava i dužnosti osoba ovlaštenih za provedbu službenih kontrola.

Uz članke 20. do 22.

Ovim se člancima propisuju prekršajnopravne odredbe uz navođenje sankcija izražene u kunama.

Uz članke 23. do 25.

Ovim se člancima propisuju prekršajnopravne odredbe uz navođenje sankcija izražene u eurima.

Uz članak 26.

Ovim su člankom propisani rokovi i nadležnost za donošenje propisa koji se donose na temelju ovoga Zakona.

Uz članak 27.

Ovim se člankom ostavljaju na snazi propisi koji se doneseni na temelju Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu („Narodne novine“, br. 81/13. i 115/18.) koji će biti ukinut stupanjem na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 28.

Ovim se člankom propisuje rok u kojem se ministarstvu nadležnom za poljoprivredu dostavljaju na pregled i odobravanje nacionalni vodiči.

Uz članak 29.

Ovim se člankom definira kako će postupci započeti do stupanja ovoga Zakona biti završeni temeljem odredbi Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu („Narodne novine“, br. 81/13. i 115/18.).

Uz članak 30.

Ovim su člankom stavljeni izvan snage propisi koji se reguliraju odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 31.

Ovim se člankom određuje prestanak važenja određenih članaka ovoga Zakona kojima se propisuju novčane kazne u kunama i to danom uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 32.

Ovim se člankom propisuje stupanje na snagu Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Na 10. sjednici Hrvatskoga sabora, održanoj 16. ožujka 2022., nakon rasprave o Prijedlogu zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, donesen je Zaključak o prihvaćanju istoga.

Slijedom navedenog Zaključka, Hrvatski sabor je uputio predlagatelju primjedbe i prijedloge Odbora za zakonodavstvo i Odbora za poljoprivredu radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora su pomno razmotrene te je predlagatelj prihvatio primjedbe o potrebi nomotehničke dorade izričaja pojedinih odredbi kao i prijedloge vezane uz odredbe:

- vezano uz primjedbu na strukturu propisa, ista je doradena na način da sada svi članci imaju naziv
- u člancima 5., 6., 7., 9., 10., 11. i 20. korišteni izričaj: „U svrhu provedbe članka...“ zamijenjen je izričajem: „U skladu s člankom...“
- u članku 7. stavku 3. izričaj: „Ne dovodeći u pitanje“ je brisan budući da je Odbor utvrdio kako nije primjeren normativnom izričaju zakona
- u članku 19. stavku 3. brisane su riječi: „osobe ovlaštene za provedbu službenih kontrola“ te se u stavku poziva na rješenje iz stavka 2. ovoga članka. U stavku 8. dopunjen je tekst stavka, a vezano uz primjedbu da je potrebno odrediti kako se radi o otpavku rješenja iz stavka 6. ovoga članka
- u članku 23. stavcima 1. i 3. riječi: „uz prethodnu suglasnost glavnog državnog inspektora odnosno ministra nadležnog za poljoprivredu“ brisane su, a stavci 1. i 2. su spojeni budući da se radi o istoj vrsti akta, istom donosiocu i istom vremenu donošenja
- u članku 24. prema nomotehničkim pravilima podzakonski akti navedeni su prema pravnoj snazi (prvo propisi više zatim niže pravne snage), a propisi iste pravne snage prema vremenu donošenja (prvo raniji zatim kasnije doneseni propisi).

S ciljem jačanja učinkovitosti provedbe službenih kontrola ribarske inspekcije Ministarstva poljoprivrede u provedbi ovoga Zakona, u člancima 18. i 19. Konačnog prijedloga zakona uvršteni su ribarski inspektori kao osobe ovlaštene za provedbu službenih kontrola, a u skladu s odredbama članka 7. Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja.

Nadalje, s ciljem objedinjavanja politike higijene hrane, iz Zakona o veterinarstvu izmještene su odredbe koje se vežu uz osiguravanje provedbe Uredbe (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o kontroli salmonela i drugih određenih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom i to na način da je u članku 10. stavku 12. osiguran temelj za donošenje nacionalnih programa kontrole salmonela i drugih određenih

uzročnika zoonoza koji se prenose hranom čime se osigurava provedba, u stavku 13. istoga članka propisana je obveza poštivanja odredbi provedbe programa, a u članku 20. propisana je prekršajna odredba za nepoštivanje propisanih odredbi. Slijedom navedenoga, predmetna Uredba (EZ) 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o kontroli salmonele i drugih određenih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom dodana je u članak 2. Konačnog prijedloga zakona, kao i definicija pojma „subjekt“ u članku 4. Konačnog prijedloga zakona.

Dodatno, s ciljem jasnijeg propisivanja odredbi o osiguravanju sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske, dodane su u članku 8. stavku 5., članku 10. stavcima 14., 15. i 16. i u članku 14. stavku 7. odredbe kojima se određuje način osiguravanja sredstava za određene troškove laboratorijskih pretraga za provedbu planova i programa u državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu 060 Ministarstvo poljoprivrede.

Nadalje, u članku 10. stavku 17. osigurana je zakonska osnova za donošenje pravilnika kojim će se malim subjektima u poslovanju s hranom omogućiti smanjena učestalost uzorkovanja u odnosu na mikrobiološke kriterije kako bi im se olakšala provedba propisa, a uzimajući u obzir bitne čimbenike rizika te ako takva odstupanja ne utječu na ostvarivanje ciljeva određenih propisima o hrani.

U odnosu na Prijedlog zakona, u Konačni prijedlog zakona uvrštene su prekršajne odredbe, odnosno novčane kazne propisane u eurima. Iz tog razloga e broj članaka povećan s 28. na 32.

Vezano uz primjedbu saborske zastupnice Boške Ban Vlahek izrečenu tijekom rasprave o terminologiji korištenoj tijekom izrade Prijedloga zakona prihvaćen je prijedlog da se izričaj „smrznuta hrana“ zamijeni s izričajem „zamrznuta hrana“ te je isto primijenjeno kroz cijeli tekst Konačnog prijedloga zakona.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVAĆANJA

Primjedbe, prijedlozi i mišljenja iznesena u raspravi pomno su razmotreni, ali ih predlagatelj nije mogao uvažiti za što u nastavku donosimo obrazloženja i razloge neprihvaćanja, odnosno pojašnjenja na one primjedbe i mišljenja za koje u raspravi nisu dane konkretne reference na pojedine članke Prijedloga zakona:

Vezano uz primjedbu Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da je u okviru članka 27. Prijedloga zakona radi pravne sigurnosti nomotehnički i pravno nepravilno propisivati prestanak važenja pojedinih odredaba drugog zakona (osobito u određenom dijelu), već da je potrebno taj zakon kroz izmjene i dopune uskladiti sa ovim zakonom, ističe se sljedeće:

Donošenjem novoga Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu doći će do prestanka važenja prijašnjeg propisa, u ovome slučaju dijela odredbi trenutno važećeg Zakona o veterinarstvu („Narodne novine“, br. 82/13., 148/13., 115/18. i 52/21.), a kojim se uređivala materija koja je sada predmet ovoga Konačnog prijedloga zakona. Ova mogućnost dana je odredbama članka 21. stavka 1. Jedinostvenih metodološko-nomotehničkih pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor („Narodne novine“, broj 74/15.), a uočena

je primjena toga članka i pri donošenju Zakona o eksplozivnim tvarima te proizvodnji i prometu oružja („Narodne novine“ broj 70/17. i 141/20.) koji je u članku 97. propisao prestanak važenja Zakona o eksplozivnim tvarima („Narodne novine“, br. 178/04., 109/07., 67/08. i 144/10.), određenih članaka Zakona o oružju („Narodne novine“, br. 63/07., 146/08. - ispravak i 59/12.), kao i određenih članaka Zakona o prijevozu opasnih tvari („Narodne novine“, broj 79/07.). Dodatno, kao primjer navodi se činjenica kako su Zakonom o akvakulturi („Narodne novine“, broj 130/17.) prestali važiti dijelovi Zakona o slatkovodnom ribarstvu („Narodne novine“, br. 106/01., 7/03., 174/04., 10/05. - ispravak, 49/05. - pročišćeni tekst i 14/14.) te Zakona o morskom ribarstvu („Narodne novine“, br. 81/13., 14/14. i 152/14.).

Vezano uz primjedbe Odbora za poljoprivredu Hrvatskoga sabora o mogućnosti smanjenja broja uzorkovanja koje su u obvezi provesti subjekti u poslovanju s hranom, takva mogućnost već je predviđena i EU i nacionalnim zakonodavstvom. Uredbom Komisije (EZ) br. 2073/2005 od 15. studenoga 2005. o mikrobiološkim kriterijima za hranu čija se provedba osigurava ovim Konačnim prijedlogom zakona propisana je minimalna učestalost uzorkovanja za sve subjekte u poslovanju s hranom koji posluju na razini svih država članica. Uz mogućnost koju sama Uredba pruža, da se broj uzorkovanja, ovisno o rezultatima prethodno provedenih analiza smanji ukoliko rezultati budu zadovoljavajući, dodatno je u Republici Hrvatskoj na snazi i Pravilnik o učestalosti uzorkovanja trupova, mljevenog mesa i mesnih pripravaka te uvjetima i načinu smanjenja broja elementarnih jedinica uzorka u objektima manjeg kapaciteta proizvodnje („Narodne novine“, br. 30/10. i 38/12.) kojim je omogućeno da subjekti u poslovanju s hranom, ovisno o kapacitetima godišnje proizvodnje, dodatno smanjuju učestalost uzorkovanja u odnosu na mikrobiološke kriterije uz preduvjet da rezultati prethodnih mikrobioloških analiza (kroz određeni period) budu zadovoljavajući te im je na taj način omogućeno smanjenje troškova u njihovom poslovanju.

Vezano uz upit Odbora za poljoprivredu Hrvatskoga sabora o potrebi da se ovim aktom propišu i kazne za neizvršenje rješenja koja izdaje državni inspektor, takve prekršajne odredbe već su na snazi i propisane su člankom 79. Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja („Narodne novine“, br. 52/21.) te isto nije potrebno propisivati drugim zakonskim aktom.

Nadalje, vezano uz primjedbe Odbora za poljoprivredu Hrvatskoga sabora da se ovim aktom trebaju predvidjeti i mogućnosti žalbe na rješenja Ministarstva poljoprivrede, člankom 23. Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja propisani su pravni lijekovi u odnosu na rješenja koja donosi Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo zdravstva i Državni inspektorat te je u skladu s navedenim bilo potrebno uskladiti navedene odredbe s ovim Konačnim prijedlogom zakona. Ovdje valja istaknuti kako je rukovanje, odnosno stavljanje na tržište hrane, posebice hrane životinjskog podrijetla, vrlo osjetljivo pitanje u odnosu na zaštitu zdravlja potrošača. Osim toga i kada je protiv rješenja Državnog inspektorata omogućena žalba na rješenje inspektora, tada ta žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

Vezano uz primjedbe Odbora za poljoprivredu Hrvatskoga sabora da se ovim aktom propiše kraći rok za donošenje podzakonskih akata, ističe se kako je ovdje riječ o velikom broju podzakonskih akata koji proizlaze iz odredbi ovoga Konačnog prijedloga zakona, koji zapravo već postoje i provode se na temelju trenutno važećeg Zakona o higijeni hrane i

mikrobiološkim kriterijima za hranu („Narodne novine“, br. 81/13. i 115/18.), Zakona o hrani („Narodne novine“, br. 81/13., 14/14. i 115/18.), Zakona o veterinarstvu („Narodne novine“, br. 82/13., 148/13., 115/18. i 52/21.), a planirani, novi podzakonski akti zapravo će unaprijediti odredbe postojećih, no zbog njihovog broja te procedure donošenja smatra se prikladnijim da se odredi duži rok donošenja.

Vežano uz primjedbu Odbora za poljoprivredu Hrvatskoga sabora te pitanje saborskog zastupnika Jure Brkana i saborske zastupnice Ružice Vukovac kako su u Republici Hrvatskoj postavljeni visoki kriteriji vezani uz sigurnost hrane, koji se ne primjenjuju u drugim državama članicama, a što je rezultiralo i gašenjem velikog broja malih klaonica i povećalo troškove proizvođačima, predlagatelj iznosi sljedeće:

U Republici Hrvatskoj je od 2015. na snazi Pravilnik o mjerama prilagodbe propisa o hrani životinjskog podrijetla („Narodne novine“ broj 51/15., 106/15. i 21/19.). Navedenim Pravilnikom se hrvatskim subjektima u poslovanju s hranom dodatno otvaraju mogućnosti za prilagodbu zahtjevima propisa o hrani životinjskog podrijetla u pogledu infrastrukture, opreme i postupaka pri proizvodnji za objekte malog kapaciteta, a ne dovodeći u pitanje higijenu hrane, zaštitu zdravlja ljudi i interes potrošača. Pravilnik je napravljen u smislu da mu mogu udovoljiti i oni najmanji proizvođači. Primjerice, jedna takva mala klaonica koju nazivamo „fleksibiliti klaonicom“ (prema definiciji: „mala klaonica za papkare, kopitare i uzgojenu divljač“ – objekt za klanje papkara, kopitara i uzgojene divljači s kapacitetom klanja do najviše 20 uvjetnih grla tjedno), infrastrukturno zahtijeva svega četiri prostorije – garderobu, prostoriju za klanje, komoru (hlađenje i skladištenje) i prostoriju za nusproizvode životinjskog podrijetla, a što se uvelike razlikuje od uobičajenih klaonica koje se odobravaju bez takvih mjera prilagodbe.

Vežano uz primjedbe Odbora za poljoprivredu Hrvatskoga sabora o planovima Ministarstva vežano uz dodatne zahtjeve označavanja hrane životinjskog podrijetla, predlagatelj iznosi kako je sustav označavanja hrane životinjskoga podrijetla po pitanju zdravstvene odnosno identifikacijske oznake uniforman na razini država članica i definiran je Uredbom (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla iz razloga da bi se omogućilo potrošačima da imaju identične oblike oznake koje ih ne bi dovodile u zabludu kada kupuje istu vrstu proizvoda iz druge države članice. U slučaju dodatnih zahtjeva označavanja hrane životinjskog podrijetla ono se prvenstveno odnosi na označavanje mesa peradi ili jaja koje potječe iz zona zaštite u slučajevima kada je na tom području došlo do pojave određene bolesti ptica.

Tijekom rasprave za vrijeme prvog čitanja u Hrvatskome saboru, zastupnice i zastupnici, sudjelujući u raspravi, iznosili su komentare i prijedloge.

Saborska zastupnica Boška Ban Vlahek ističe kako je ovo još jedno u nizu kašnjenja Ministarstva poljoprivrede, odnosno da ovaj zakon kasni tri godine s usklađenjem te do sada još uvijek nisu jasno propisane nadležnosti između institucija. Predlagatelj smatra kako se ne kasni u donošenju zakona, jer ono što je najvažnije jest da kontrole na terenu ne staju te se i dalje provode i to je jedina garancija da sigurna, zdravstveno ispravna hrana stiže na stolove potrošača. Obzirom na podjelu nadležnosti ista je usklađena s odredbama Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja i propisom kojim je uređena politika sigurnosti hrane.

Za izjavu saborskog zastupnika Željka Pavića kako će se, nakon usvajanja ovoga Zakona, morati propisati čitav niz pravilnika, između ostalog i one u članku 5. pitanje je što to znači financijski znači za naše proizvođače, ističe se kako svi navedeni pravilnici koji se planiraju donijeti nakon objave ovoga Konačnog prijedloga zakona već i sada postoje, ali ih je potrebno doraditi odnosno unaprijediti u odnosu na vrijeme kada su neki od njih bili doneseni, a i uskladiti iste s odredbama drugih propisa, uzimajući u obzir činjenicu da je došlo do uvođenja novog nadležnog tijela – Državnog inspektorata. Također se ističe kako to neće imati financijski učinak na potrošače, budući da nije riječ o novim, primjerice infrastrukturnim obvezama koje bi se nametala proizvođačima, već je tu većinom riječ o tehničkim pitanjima odnosno pojašnjenju kako funkcionira sustav sigurnosti hrane u Republici Hrvatskoj.

U svom izlaganju saborski zastupnik Željko Lenart izražava sumnju da je mlijeko iz Bosne i Hercegovine zapravo mlijeko te da je kvaliteta mlijeka koja se traži u Republici Hrvatskoj takva kakva se ne traži niti u jednoj drugoj državi članici. Predlagatelji ističe kako su svi kriteriji sigurnosti za sirovo mlijeko namijenjeno stavljanju u javnu potrošnju propisani Uredbom (EZ) 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla i provode se na jednak način u svim zemljama članicama Europske unije, pa tako i u Republici Hrvatskoj. Pravilnikom o pregledu sirovog mlijeka namijenjenog javnoj potrošnji („Narodne novine“, broj 84/16.) propisano je odstupanje od Uredbom propisanih kriterija za sve proizvođače koji obavljaju preradu mlijeka na vlastitom gospodarstvu (umjesto dva uzorka mjesečno za pretragu na ukupan broj mikroorganizama u mlijeku i po jedan uzorak za određivanje broja somatskih stanica i inhibitornih tvari u mlijeku, dozvoljeno je kravlje mlijeko pretraživati ukupno četiri puta godišnje, odnosno ovčje i kozje mlijeko dva puta godišnje, na ukupan broj mikroorganizama i broj somatskih stanica te nije potrebno pretraživanje na inhibitorne tvari). Dodatno, Pravilnikom o mjerama prilagodbe zahtjevima propisa o hrani životinjskog podrijetla („Narodne novine“, br. 51/15, 106/15. i 21/19.), proizvođačima s područja s posebnim zemljopisnim ograničenjima omogućena je proizvodnja sireva s rokom zrenja dužim od 60 dana s posebno olakšanim uvjetima (bez laboratorijskih pretraga sirovog mlijeka).

U svom izlaganju saborska zastupnica Ružica Vukovac pita raste li broj ozbiljnih proizvođača hrane, napominje kako je HACCP sustav skup, proizvođači ga skupo plaćaju, predlaže smanjenje uzorkovanja ukoliko se vidi da su rezultati dobri te smatra da ne postoji potreba rashladnih uređaja kod prijevoza mesa za male subjekte u poslovanju s hranom. Vezano uz upit o rastu broja ozbiljnih proizvođača hrane, Ministarstvo poljoprivrede vodi Upisnik odobrenih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla iz kojega je vidljivo kako je isti upisano 1.158 objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla. Statistički, u proteklih nekoliko godina (2021. – 1141; 2020. – 1066; 2019. – 1027; 2018. – 983; 2017 - 942) broj odobrenih objekata u stalnom je porastu. Sustav HACCP je instrument koji pomaže subjektima u poslovanju s hranom da postignu viši standard sigurnosti hrane i na razini svih država članica je obvezatan. Obveza je to koja proizlazi iz članka 5. Uredbe (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane, a detaljnije je razjašnjena u okviru Pravilnika o pravilima uspostave sustava i postupaka temeljenih na načelima HACCP sustava („Narodne novine“ broj 68/15.) i primjenjuje se na subjekte u poslovanju s hranom koji obavljaju bilo koju fazu pripreme, proizvodnje, prerade, pakiranja, skladištenja, prijevoza i distribucije hrane poslije primarne proizvodnje i s njom povezanih djelatnosti iz Priloga I. Uredbe (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29.

travnja 2004. o higijeni hrane. S ciljem edukacije subjekata u poslovanju s hranom o smjernicama za izradu HACCP sustava i načinu njegovog provođenja održan je čitav niz radionica te se iste održavaju redovito i kontinuirano. Na ovaj način omogućeno je subjektima u poslovanju s hranom da sami, na temelju vlastite vrste i opsega proizvodnje te utvrđenih kontrolnih ili kritičnih kontrolnih točaka izrade jedan takav dokument.

Vezano uz način prijevoza mesa, predlagatelj ističe kako je isto jasno i detaljno propisano odredbama Poglavlja VII. Priloga III. Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla te u slučaju prijevoza mesa ne postoje odstupanja u odnosu na nekorištenje rashladnih vozila prilikom prijevoza mesa.

U raspravi je saborska zastupnica Marijana Petir ponovila kako Europska unija ima vrlo visoke standarde kada je u pitanju sigurnost hrane te da su ta pravila najjača na svijetu, no revizijsko izvješće Europskog suda pokazalo je određene propusnosti sustava u području sigurnosti hrane. Jedan od najvećih strahova je ostatak antibiotika, hormona i steroida u mesu te ostataka pesticida u hrani.

Kontrola ostatak antibiotika, hormona i steroida u mesu, odnosno rezidua, ima za cilj zaštitu zdravlja potrošača, zaštitu zdravlja životinja i osiguranje uvjeta za nesmetanu trgovinu životinjama i proizvodima životinjskoga podrijetla, a osiguravaju se provođenjem Državnog programa monitoringa rezidua (DPMR).

Za potrebe DPMR uzorkuju se uzorci od zdravih živih životinja i njihovih proizvoda, koji su zdravstveno ispravni, koji se stavljaju na tržište za javnu potrošnju bilo hrvatskog podrijetla bilo iz zemalja članica Europske unije.

Saborska zastupnica Boška Ban Vlahek skreće pozornost na članak 5. Prijedloga zakona u kojem se definira izravno stavljanje na tržište hrane i daje zakonska osnova za donošenje pravilnika te ističe kako je u Republici Hrvatskoj primarna proizvodnja definirana kroz Zakon o poljoprivredi, Pravilnik o registraciji i odobravanju objekata te o registraciji subjekata u poslovanju s hranom i Zakon o službenim kontrolama. Smatra da donošenje podzakonskog akta nije potrebno te predlaže objedinjavanje u jedan krovni zakon.

Vezano uz primjedbu, člankom 5. Konačnog prijedloga zakona dana je zakonska osnova da Republika Hrvatska ostvari svoje pravo koje joj omogućuje članak 1. stavak 3. Uredbe (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane, a čija je provedba osigurana ovim Konačnim prijedlogom zakona. Na ovaj način definirat će se djelatnosti u okviru kojih se, putem kratkih lanaca opskrbe, omogućava hrvatskim proizvođačima, da izravno opskrbljuju određenom malom količinom potrošače, hranom bilo biljnog, bilo životinjskog podrijetla.

U raspravi su saborski zastupnici Miro Bulj i Nikša Vukas dali primjedbu kako se naši zakoni predimenzioniraju referirajući se osiguravanje provedbe deset uredbi i jedne direktive kroz ovaj Prijedlog zakona. Predlagatelj podsjeća kako je obveza svake države članice da u svojoj državi osigura provedbi prava Europske unije. Kada je riječ o uredbama i odlukama one automatski postaju obvezujuće u cijeloj Europskoj uniji na dan kad stupe na snagu, a nacionalna tijela moraju osigurati da se ispravno primjenjuju. Po pitanju direktiva, države članice moraju ih prenijeti u nacionalno zakonodavstvo i o tome obavijestiti Europsku komisiju. Također se ističe kako se u konkretnom slučaju ovim zakonom omogućuje provedba deset uredbi, a koje su izravno primjenjive u svim državama članicama na istovjetan način.

U raspravi saborski zastupnik Željko Pavić primijetio je kako ovaj Prijedlog zakona ima 20 stranica od čega su dvije stranice europski propisi, a na četiri stranice imamo kaznene odredbe. Nastavno na navedeno, ističe se kako je s ciljem osiguravanja primjene europskog zakonodavstva u svim državama članicama, obveza nadležnog tijela dotične države članice da osigura primjenu odredbi istoga na adekvatan način, među ostalim i propisivanjem prekršajnih odredbi.

Saborska zastupnica Marijana Petir se u raspravi dotakla problematike roka trajanja smrznutog mesa. Predlagatelj ističe kako na razini Europske unije nije regulirana duljina roka trajanja za određenu hranu, pa tako niti zamrznutog mesa (iznimka je smrznuto strojno otkošteno meso koje se kao sirovina ne smije skladištiti dulje od tri mjeseca pri temperaturi od najviše -18°C), već je propisana obveza navođenja roka trajanja kao i način na koji će se isti navoditi na hrani. Naime, rok trajanja hrane, pa tako i zamrznutog mesa, određuje subjekt u poslovanju s hranom (proizvođač) na temelju raznih dokumentiranih analiza i istraživanjima pojedinih prehrambenih proizvoda čime garantira sigurnost i kvalitetu svog proizvoda te ga mora označiti na hrani radi informiranja potrošača i odgovoran je za točnost tog podatka. Određivanje roka trajanja, uvijek bi trebalo biti sastavni dio postupaka SPH koji se temelje na HACCP principima i principima dobre higijenske prakse. Dodatno, pitanje rokova vezanih uz hranu uređeno je Zakonom o informiranju potrošača o hrani („Narodne novine“, br. 56/13., 14/14., 56/16. i 32/19.).

U replici saborske zastupnice Ružice Vukovac zaključuje se kako su u Republici Hrvatskoj rigoroznije kontrole nego od one koja nam dolaze iz uvoza, primjer jaja zaražena salmonelom gdje je dijete umrlo. Drugo, pileće meso zaraženo salmonelom, javnost je to saznala tek kada se ta piletina pojela. Jesu li to primjeri da se vrlo slabo kontrolira ono što nam dolazi iz uvoza. Vezano uz komentar kako se vrlo slabo kontrolira ono što nam dolazi iz uvoza ističe se kako sva hrana koja na tržište Republike Hrvatske stiže iz drugih država članica zapravo nije hrana iz uvoza budući da se hranom iz uvoza podrazumijeva samo hrana iz trećih zemalja. Što se uvoza hrane iz trećih zemalja tiče, Europska unija ima vrlo stroge zahtjeve za uvoz takve hrane, pri čemu takva hrana mora dolaziti iz treće zemlje koja je odobrena za izvoz pojedine vrste hrane na područje Europske unije, pa zatim mora potjecati iz objekta koji je odobren od strane nadležnog tijela dotične treće zemlje i na kraju, ne manje važno, tu hranu mora pri uvozu pratiti veterinarski odnosno sanitarni certifikat kojim treća zemlja potvrđuje kako je riječ o higijenski ispravnoj i zdravstveno sigurnoj hrani.

U pojedinačnoj raspravi saborskog zastupnika Marina Miletića daje se primjer uvezenog mesa peradi iz Brazila za koje navodi kako je puno vode i aditiva. Nastavno na navedeno, ističe se kako službene kontrole koje provode inspekcije Državnog inspektorata na temelju Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, osiguravaju utvrđivanje zahtjeva koji se moraju ispuniti za ulazak pošiljaka životinja i robe iz trećih zemalja ili njihovih regija u Uniju te službene kontrole takvih pošiljaka namijenjenih prehrani ljudi radi provjere njihove usklađenosti sa zakonodavstvom Unije u području hrane i sigurnosti hrane.

Saborska zastupnica Boška Ban Vlahek je u završnoj raspravi citirala Obrazac prethodne procjene za Prijedlog zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu iz ožujka 2021., pri čemu je istaknula kašnjenje u donošenju i nejasno propisanu podjelu nadležnosti između institucija. Skreće pozornost na članak 10. stavke 3. i 4. Prijedloga zakona (obveza subjekata u poslovanju s hranom za dostavu uzoraka i pozitivnih nalaza na

salmonellu i Campylobacter), za koje su subjekti u poslovanju s hranom samostalno financirali uzorkovanje u okviru vlastitih samokontrola. Ističe kako se vjerojatno radi o smanjenju troškova službenog uzorkovanja što je dobro, međutim u članku 21. stavku 1. točki 6. propisana je kaznena odredba – dvojbena je prisiljava li se subjekte da prijavljuju sami sebe? Smatra kako postoji potreba za konzultacijom oko terminologije uz uvažavanje mišljenja akademske zajednice - primjedbe na izričaje u zakonu: Praćenje temperature bi trebalo biti – praćenje promjene temperature; Smrzavanje hrane – bi trebalo biti zamrzavanje hrane, a uspostavljanje validirane metode – bi trebalo biti uspostavljanje metode validacije.

Takva mogućnosti dana je svim državama članicama temeljem članka 35. stavka 1. točke b) i članka 36. stavka 1. točke b) Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/627 od 15. ožujka 2019. o utvrđivanju ujednačenog praktičnog uređenja za provedbu službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi u skladu s Uredbom (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća i o izmjeni Uredbe Komisije (EZ) br. 2074/2005 u pogledu službenih kontrola (SL L 131, 17.5.2019.) (u daljnjem tekstu: Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/627).

Vezano uz navod saborske zastupnice Boške Ban Vlahek kako je ta odredba dvojbena budući da prisiljava subjekte u poslovanju s hranom da prijavljuju sami sebe u slučaju pojave pa time i prijave pozitivnih nalaza, napominje se kako navedeno nije točno budući da je u okviru Priloga I. Uredbe (EZ) br. 2073/2005 od 15. studenoga 2005. o mikrobiološkim kriterijima za hranu (SL L 338, 22.12.2005.) propisano da je subjekt u poslovanju s hranom, ukoliko tijekom kontrole higijene procesa dobije nezadovoljavajući rezultat u pogledu prisutnosti bakterija roda salmonella ili Campylobacter, dužan provesti poboljšanje higijene pri klanju i preispitivanje kontrola procesa, podrijetla životinja i mjera biološke sigurnosti na farmama podrijetla. Iz navedenog proizlazi da se subjekt u poslovanju s hranom ne kažnjava u slučaju nezadovoljavajućih rezultata već da u tom slučaju poduzima određene korektivne odnosno preventivne mjere u okviru svoga poslovanja. Dodatno, člankom 35. stavkom 2. i člankom 36. stavkom 2. točkom b) Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/627 određeno je da ukoliko subjekt u poslovanju s hranom nekoliko puta ne zadovolji kriterij higijene procesa, nadležna tijela od njega zahtijevaju da podnese akcijski plan te strogo nadgleda rezultate tog plana.

Vezano uz primjedbe saborske zastupnice Boške Ban Vlahek dane na terminologiju korištenu u izradi Prijedloga zakona ne prihvaćaju se primjedbe da se termini: „praćenje temperature“ i „uspostavljanje validirane metode“ zamijene s terminima: „praćenje promjene temperature“ i „uspostavljanje metode validacije“, s obzirom na to da je predmetna terminologija usklađena s terminologijom koja se koristi u uredbama kojima se ta područja reguliraju.

- PRILOZI**
- **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije**
 - **Usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa Europske unije s prijedlogom propisa**

**IZJAVA O USKLADENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNIJE**

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima (II. čitanje)

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predvideno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2022. godinu.

Rok: II. kvartal 2022.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci 168.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Uredba (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane (SL L 139, 30.4.2004.)

32004R0852

Uredba (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju odredbenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL L 139, 30.4.2004.)

32004R0853

Uredba Komisije (EZ) br. 2073/2005 od 15. studenoga 2005. o mikrobiološkim kriterijima za hranu (Tekst značajan za EGP) (SL L 338, 22.12.2005.)

32005R2073

Uredba Komisije (EZ) br. 2074/2005 od 5. prosinca 2005. o utvrđivanju provedbenih mjera za određene proizvode na temelju Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća i za organizaciju službenih kontrola na temelju Uredbe (EZ) br. 854/2004 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o odstupanju od Uredbe (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća i o izmjeni uredbi (EZ) br. 853/2004 i (EZ) br. 851/2004 (Tekst značajan za EGP) (SL L 338, 22.12.2005.)

32005R2074

Uredba Komisije (EU) br. 210/2013 od 11. ožujka 2013. o odobravanju objekata za proizvodnju klica u skladu s Uredbom (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća (Tekst značajan za EGP) (SL L 68, 12.3.2013.)

32013R0210

Uredba Komisije (EZ) br. 37/2005 od 12. siječnja 2005. o praćenju temperatura u prijevoznim sredstvima i prostorima za skladištenje i čuvanje brzo smrznute hrane namijenjene prehrani ljudi (Tekst značajan za EGP) (SL L 10, 13.1.2005.)

32005R0037

Uredba Komisije (EU) 2017/2158 od 20. studenog 2017. o uspostavi mjera za ublažavanje učinaka i razina referentnih vrijednosti radi smanjenja prisutnosti akrilamida u hrani (Tekst značajan za EGP.) (SL L 304, 21.11.2017.)

32017R2158

Uredba Komisije (EZ) br. 37/2010 od 22. prosinca 2009. o farmakološki djelatnim tvarima i njihovoj klasifikaciji u odnosu na najveće dopuštene količine rezidua u hrani životinjskog podrijetla (Tekst značajan za EGP) (SL L 15, 20.1.2010.)

32010R0037

Uredba Komisije (EZ) br. 124/2009 od 10. veljače 2009. o određivanju najviših dopuštenih količina kokcidiostatika ili histomonoostatika u hrani koji su posljedica neizbježnog prenošenja tih tvari u neciljnu hranu za životinje (Tekst značajan za EGP) (SL L 40, 11.2.2009.)

32009R0124

Uredba (EZ) br. 1760/2000 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. srpnja 2000. o uvođenju sustava označivanja i registracije životinja vrste goveda, označivanju govedeg mesa i proizvoda od govedeg mesa i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 820/97 (SL L 204, 11.8.2000.)

32000R1760

Direktiva 2008/97/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o izmjeni Direktive 96/22/EZ o zabrani korištenja nekih tvari s hormonskim ili tireostatskim djelovanjem i beta-agonista u uzgoju domaćih životinja (Tekst značajan za EGP) (SL L 318, 28.11.2008.)

32008L0097

- Članak 1. Prilog 1. preuzeto: Naredba o zabrani primjene određenih tvari hormonskog ili tireostatskog učinka i beta-agonista na farmским životinjama (NN 51/2013)

Uredba (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o kontroli salmonela i drugih određenih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom (SL L 325, 12.12.2003.)

32003R2160

c) Ostali izvori prava Europske unije

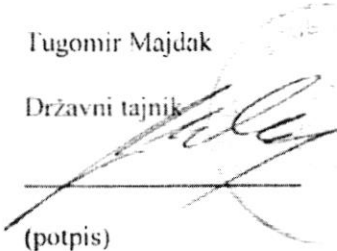
5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Tugomir Majdak

Državni tajnik

(potpis)

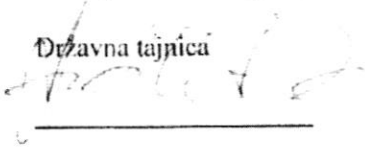
26.05.2022.

(datum i pečat)

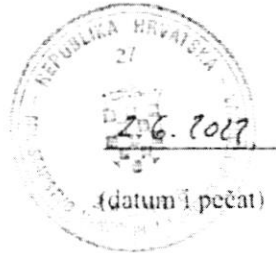
Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica

(potpis)

(datum i pečat)

SM
35

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva 2008/97/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o izmjeni Direktive 96/22/EZ o zabrani korištenja nekih tvari s hormonskim ili tireostatskim djelovanjem i beta-agonista u uzgoju domaćih životinja (Tekst značajan za EGP)

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Direktiva 96/22/EZ ovime se mijenja kako slijedi:</p> <p>1.U članku 1. stavku 2., točka (b) zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„(b),terapijska primjena’ znači primjena – na temelju članka 4. ove Direktive – odobrene tvari, na pojedinoj životinji iz uzgoja nakon veterinarskog pregleda, za tretiranje problema plodnosti – uključujući prekid neželjenoga graviditeta – i, u slučaju beta-agonista, u svrhu indukcije tokolize u krava pri teljenju kao i svrhu liječenja respiratornih problema, bolesti pupka i laminitisa te za induciranje tokolize kod kopitara;”.</p> <p>2.Članak 2. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Članak 2.</p> <p>Države članice zabranjuju stavljanje na tržište tvari navedenih u Prilogu II. za primjenu na bilo kojim životinjama, čiji su meso i proizvodi namijenjeni prehrani ljudi, u svrhe koje su drukčije od onih predviđenih u točki 2. članku 4.”</p> <p>3.U članku 4. točka 2. podtočka i. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„i alil trenbolon koji se primjenjuje oralno,</p>	<p>Prekršajne odredbe</p> <p>Članak 20.</p> <p>21. postupaju protivno odredbama provedbenog propisa koji se naređuje zabrana primjene određenih tvari hormonskog ili tireostatskog učinka i beta-agonista na farmskim životinjama</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Naredba o zabrani primjene određenih tvari hormonskog ili tireostatskog učinka i beta-agonista na farmskim životinjama (NN 51/2013) članak/članci Članak 2., članak 3., Članak 5., članak 12., Prilog I.</p>
--	---	----------------------------	---

<p>. ili beta-agoniste za kopitare, pod uvjetom da se primjenjuju u skladu s uputama proizvođača;”.</p> <p>4. Članak 5.a briše se.</p> <p>5.U člancima 3., 6., 7., 8., 11. i 14.a brišu se upute na članak 5.a.</p> <p>6.U članku 11. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1. Treće zemlje čije zakonodavstvo odobrava stavljanje na tržište i primjenu stilbena, derivata stilbena, njihovih soli i estera ili tireostatskih tvari za primjenu kod svih vrsta životinja čiji su meso i proizvodi namijenjeni za prehranu ljudi, ne smiju se pojavljivati na bilo kojem popisu zemalja predviđenom na temelju zakonodavstva Zajednice iz kojih države članice smiju uvoziti životinje iz uzgoja ili životinje akvakulture ili meso ili proizvode dobivene od takvih životinja.”</p> <p>7.Članak 11.a zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Članak 11.a</p> <p>Uzimajući u obzir tvari navedene u Prilogu III., Komisija traži dodatne informacije, uzimajući u obzir nedavne znanstvene podatke iz svih mogućih izvora, te primijenjene mjere održava pod redovitim revizijama radi pravovremene prezentacije Europskom parlamentu i Vijeću bilo kakvih nužnih prijedloga.”</p>			
--	--	--	--

<p>8.Umeće se sljedeći članak:</p> <p>„Članak 11.b</p> <p>Komisija u suradnji s državama članicama pokreće kampanju za informiranje i podizanje svijesti o potpunoj zabrani estradiola 17β kod životinja koje se koriste za proizvodnju hrane, usmjerenu ka farmerima i veterinarskim organizacijama u EU-u, kao i odgovarajućim organizacijama izvan EU-a koje su izravno ili neizravno uključene u izvoz u EU hrane životinjskog podrijetla obuhvaćene područjem primjene ove Direktive.”</p> <p>9.Prilog II. zamjenjuje se tekstom koji se pojavljuje u Prilogu ovoj Direktivi.</p>			
<p>Članak 2.</p> <p>1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađenje s ovom Direktivom do 1. siječnja 2009. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih zakona i drugih propisa zajedno s tablicom koja prikazuje korelaciju između njih i ove Direktive.</p> <p>Kada države članice donesu te mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju upute na ovu Direktivu ili se uz njih navesti takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Upute se odnose na rok prema državama članicama i potrebi upućivanja na Direktivu</p>

<p>odredbe nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>			
<p>Članak 3.</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Rok za stupanje na snagu Direktive (prije pristupanja RH u EU)</p>
<p>Članak 4.</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Namjena Direktive.</p>
<p>PRILOG</p> <p>„PRILOG II.</p> <p>Popis zabranjenih tvari:</p> <p>Popis A: zabranjene tvari</p> <p>— Tireostatske tvari,</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Naredba o zabrani primjene određenih tvari hormonskog ili tireostatskog učinka i beta-agonista na farmским životinjama (NN 51/2013) članak/članci Prilog I.</p>

<p>—Stilbeni, derivati stilbena, njihove soli i esteri, —Estradiol 17β i njegovi esterima srodni derivati.</p> <p>Popis B: zabranjene tvari s izuzećem</p> <p>— Beta-agonisti”</p>			
---	--	--	--